Комуністычная партыя большэвікоў (Беларусі)

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 85 (5211)
НЯДЗЕЛЯ
14
КРАСАВІКА
1935 г.
год выдання XVIII

ЛЕНІНГРАД. АРКТЫЧНЫ ІНСТЫТУТ. ШМІДТУ, САМАЙЛОВІЧУ

ЦК ВКП(б) горача вітае слаўных чэлюскінцаў, герояў-лётчыкаў, вучоных-палярнікаў, маракоў і палітработнікаў у дзень святкавання двух слаўных гадавін: 15-годдзя савецкіх работ у Арктыцы і бліскучай эпапеі выратавання чэлюскінцаў.

Натхняемыя савецкай уладай, палярныя работнікі дабіліся бліскучых поспехаў у справе вывучэння і гаспадарчага асваення Арктыкі. Сваёю мужнасцю і адданасцю справе, даручанай палярнікам партыяй і ўрадам, яны яшчэ вышэй паднялі сцяг нашай вялікай радзімы.

ЦК ВКП(б) верыць, што работнікі Арктыкі даб'юцца рашаючых поспехаў у цяжкай справе вывучэння Паўночнага марскога шляху і ператварэння яго ў нармальна дзеючы водны шлях.

ЛЮДЗІ, ВАРТЫЯ ЭПОХІ СТАЛІНА

Прайшоў год з памятнага дня, калі хвалі эфіра разнеслі ўсяму свету вестку: «Лагера чэлюскінцаў у Ледавітым акіяне больш не існуе».

Наўрад ці была якая-небудзь патрэба ў растлумачэнні аб чэлюскінскім лагеры. Не толькі ўвесь СССР, але і ўсе чэсныя і культурныя людзі зямнога шара з захапляючай цікавасцю і спачуваннем сачылі за савецкімі палярнікамі, правёўшымі на ільдзіне два месяцы ва ўпорнай барацьбе са стыхіяй не на жыццё, а на смерць. Пачуццё захаплення і гордасці выклікалі адважныя, казачныя дзеянні герояў-лётчыкаў у кожнага, каму дарагі інтарэсы пролетарскай рэвалюцыі, справа соцыялізма.

У чэлюскінскай эпапеі, як у фокусе, адбілася ўся магутнасць і веліч нашай вялікай радзімы. У ёй з выключнай яркасцю яшчэ раз была падкрэслена прынцыповая сутнасць савецкага ладу, арганізатарская, вядучая роля компартыі, мудрасць і геній яе правадыра — таварыша СТАЛІНА.

Для кожнага-ж ясна, што ўся справа выратавання чэлюскінцаў ва ўмовах капіталізма разглядалася-б толькі скрозь прызму голага разліку і выгады. І, зразумела, з гэтага пункту гледжання, нішто не ўзняло-б буржуазію на шырокія выратоўчыя мерапрыемствы. Ці мала рабочых, зруйнаваных сялян, ці мала дзеячоў навукі, тэхнікі і мастацтва застаюцца там за бартом жыцця, не знаходзяць прымянення сваіх здольнасцей, жывуць мізэрным жабрацкім жыццём. Што ў гэтых умовах каштуе жыццё некалькіх дзесяткаў людзей?

Такавы воўчыя законы капіталізма, асуджаючыя чалавецтва на пакуты, навуку — на дэградацыю, эканамічнае жыццё — на застой.

На выратаванні чэлюскінцаў увесь свет яшчэ раз пераканаўся, што толькі дзяржаве пролетарскай дыктатуры аказаліся па-плячу такія гіганцкія маштабы выратоўчых апэрацый, такая настойлівасць і арганізаванасць, якія прадвызначылі поспех справы і не пакідалі месца для сумненняў і хістанняў нават сярод саміх чэлюскінцаў, не раз глядзеўшых смерці ў вочы.

Жыццё чэлюскінцаў стала клопатам партыі, урада, усяго працоўнага насельніцтва краіны. На чале выратоўчых работ становіцца намеснік главы ўрада — адзін з буйнейшых арганізатараў і кіраўнікоў савецкай дзяржавы — В. В. КУЙБЫШЭЎ.

Вана пазнейшым пераможным паходам лёдарэза «Літке», прайшоўшым вялікі Паўночны морскі шлях за адну навігацыю.

Гаспадарчае асваенне Арктыкі ідзе быстрымі тэмпамі. Вырастаюць буйныя морскія парты, развіваецца рэчны транспарт, мацнее радыёсувязь, ствараюцца магутныя гаспадарчыя прадпрыемствы, вырастаюць вугальныя басейны, адкрываюцца ўсё новыя і новыя багацці ў нетрах савецкай Поўначы.

Чэлюскінская эпапея ўпісала незабыўную старонку ў гісторыю барацьбы за Арктыку. Але гэта толькі асобны эпізод з велічнай карціны будоўлі соцыялізма. Героі-лётчыкі, выратаваўшыя чэлюскінцаў, паказалі небывалыя ў гісторыі авіяцыі майстэрства і адвагу. Але і гэтым не вычэрпваецца героіка нашых дзён, вялікіх творчых работ.

Якое прыгожае, маляўнічае і поўнакроўнае наша жыццё! Магутным вулканам б'е творчасць, смеласць, дзярзанне. Арліныя ўзлёты мыслі раскрываюць усё новыя тайны прыроды, бяруць у палон вышыні навукі і тэхнікі. Радасць перамог, шчаслівай свабоднай працы іскрыцца ў многіх мільёнах жыццяў. Любоў да радзімы, савецкі патрыятызм з'яўляюцца той магутнай сілаю, якая рушыць масы ўперад і ўперад, параджае сотні і тысячы новых герояў, талантаў, знатных людзей.

Пад мудрым вадзіцельствам Сталіна, пераможна ўвасоблен у жыццё генеральны план індустрыялізацыі краіны і соцыялістычнай перабудовы сельскай гаспадаркі на аснове соўгасаў і калгасаў.

Самае магутнае ў свеце сельскагаспадарчае машынабудаўніцтва! Першае месца ў свеце па вытворчасці трактараў! Другое месца па чыгуну і нафце! Трэцяе—па сталі!

Вось што характэрна цяпер для нашай індустрыі.

На гэтай аснове, як на драждажах, растуць сусветныя рэкорды ва ўсіх галінах савецкай навукі, тэхнікі, мастацтва.

22 кілометры—патолок савецкіх стратанаўтаў. Чырвонасцяжныя эпронаўцы праніклі ў нязведаныя морскія глыбіні. Нікім яшчэ не дасягнутая працяжнасць палёту ў паветры—за нашымі лётчыкамі. Парашуты і планеры ў майстэрскіх руках савецкіх людзей захапляюць увесь свет. Біенне гарачых большэвіцкіх сэрцаў увасабілі ў сабе Днепрагэс. Метро.

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ ОРДЭНАМ ЛЕНІНА т. САМАЙЛОВІЧА Р. Л.

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАЎЧАГА КАМІТЭТА САЮЗА ССР.

За плодатворную работу па вывучэнню палярных раёнаў (Арктыкі) Цэнтральны Выканаўчы Камітэт Саюза ССР пастанаўляе:

Узнагарадзіць ордэнам Леніна т. САМАЙЛОВІЧА Р. Л.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР
М. КАЛІНІН.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэта Саюза ССР
І. АКУЛАЎ.

Масква, Крэмль.
12 красавіка 1935 г.

***

Р. Л. САМАЙЛОВІЧ

Рудольф Лазаравіч Самайловіч з'яўляецца адным з буйнейшых даследчыкаў Арктыкі. Ён нарадзіўся ў 1884 годзе, скончыў горную акадэмію ў Фрэйбергу (Германія), а пазней — юрыдычны факультэт Пецярбургскага ўніверсітэта.

Р. Л. Самайловіч працуе над пытаннямі вывучэння Арктыкі амаль чвэрць стагоддзя. У 1912 годзе ён разам з Русанавым выявіў некалькі месцанараджэнняў каменнага вугалю на Шпіцбергене. Пасля рэволюцыі ён узначальваў экспедыцыі на Новую Зямлю. У 1928 г. Самайловіч быў назначан начальнікам экспедыцыі на ледаколе «Красін» па пошуках экіпажа дырыжабля «Італія». За гэты паход ён узнагароджан ордэнам Чырвонага працоўнага сцяга.

У 1929 годзе Р. Л. Самайловіч разам з праф. О. Ю. Шмідтам прыняў удзел у экспедыцыі на Зямлю Франца Іосіфа і ў 1930 г.—на Зямлю Франца Іосіфа і Паўночную Зямлю. У 1931 г. ён у якасці кіраўніка навуковай часткі экспедыцыі лятаў у Арктыку на дырыжаблі «Цэпелін». У 1932 г. Самайловіч узначальваў экспедыцыю на ледаколе «Русанаў» на мыс Чэлюскін і астравы Каменева. У 1934 г. пад яго кіраўніцтвам была праведзена гідраграфічная экспедыцыя ў паўночную частку Карскага мора.

Р. Л. Самайловіч з'яўляецца адным з арганізатараў усесаюзнага арктычнага інстытута і яго дырэктарам.

—о—

Таварышы СТАЛІН, КУЙБЫШЭЎ, КАГАНОВІЧ, ВАРАШЫЛАЎ, КАЛІНІН, герой Савецкага Саюза лётчык КАМАНІН на трыбуне маўзалея Леніна ў дзень прыезду ў Маскву чэлюскінцаў і лётчыкаў — герояў Савецкага Саюза 19 чэрвеня 1934 г.

ЦЕПЛАЭЛЕКТРАЦЕНТРАЛЬ ДЛЯ ТУРЦЫІ

МАСКВА, 13 красавіка. (БЕЛТА). Трэст «Цеплаэлектрапраект» закончыў распрацоўку праектнага задання па будаўніцтву цеплаэлектрацэнтралі для 2-га турэцкага тэкстыльнага камбіната ў горадзе Назілі. Праектнае заданне было поўнасцю адобрана турэцкім бокам у часе апошняй паездкі ў Анкару камісіі Туркбуда з удзелам прадстаўніка «Цеплаэлектрапраекта».

ВЕСТКІ З ПАЛЁЎ

Поўнасцю скарыстаць радковыя сеялкі

НЕ МЕНШ 40 ГЕКТАРАЎ НА КОЖНУЮ КОННУЮ СЕЯЛКУ

ЗАСЕЯНА 20.816 ГЕКТАРАЎ

Па даных Наркамзема з 47-мі раёнаў паўднёвай і сярэдняй зоны на 10 красавіка па БССР засеяна 20.816 гектараў. Узарана 34.146 гектараў.

таварыш СТАЛІН асабіста сочыць за разгортваннем падзей, напасрэдна накіроўвае агульны ход работы. Усе навейшыя сродкі навукі і тэхнікі кінуты для выратавання чэлюскінцаў, лепшыя людзі радзімы рынуліся ў далёкі цяжкі арктычны паход на выручку сваіх субратоў па класу. Глыбокае спачуванне ўсёй краіны натхняла энергію і бадзёрасць адважных палярнікаў.

У нас, у краіне будуючагася соцыялізма, прынцыпова іншыя, чым у капіталістычных дзяржавах, адносіны да людзей. Наша дзяржава даражыць жыццём кожнага будаўніка соцыялізма, шырока заахвочвае творчую ініцыятыву мас, высока цэніць заслугі перад радзімай.

Чэлюскінцы ішлі заваёўваць Арктыку, выконваючы загад сваёй радзімы. Яны ведалі, былі ўпэўнены, — што-б з імі ні здарылася, — на іх абароне стаіць уся краіна, партыя, дзяржава.

І вось гэта адзінства інтарэсаў, маналітнасць, адданасць радзіме, у спалучэнні з класічным уладаннем тэхнікай — перамаглі.

Экспедыцыяй ШМІДТА зроблен быў яшчэ адзін крок у заваяванні Арктыкі. Гэта работа была замацаванне ў ярчэйшых, небывалых па сіле і майстэрскіх вобразах увасабляе мастацтва шматграннае жыццё Краіны Советаў. Альпійскія вышыні, бегавыя дарожкі Парыжа пераможаны совецкімі фізкультурнікамі. Нашы шахматысты паказваюць узоры, вартыя сусветнай культуры гэтага складанага віду мазгавой работы чалавека.

І ўсе гэтыя найвялікшыя матэрыяльныя і культурныя каштоўнасці, створаныя нашым народам пад кіраўніцтвам партыі ЛЕНІНА—СТАЛІНА, пад кіраўніцтвам найвялікшага генія чалавецтва—СТАЛІНА,—служаць магутным вагаром далейшага росту нашай краіны, далейшага ўздыму матэрыяльнага і культурнага ўзроўню мас.

І ўсе гэтыя тварэнні чалавечага розуму, вызваленага ад акоў рабства, могуць стаць у патрэбны час несакрушальным сродкам абароны нашай вялікай соцыялістычнай радзімы ад усіх ворагаў.

У юбілейны дзень слаўнай перамогі на Далёкай Поўначы яшчэ вышэй узнімем сцяг барацьбы за соцыялізм, за новыя вытворчыя поспехі, за выхаванне людзей, вартых эпохі Сталіна!

Прывітанне ад ВЛКСМ

ЛЕНІНГРАД, АРКТЫЧНЫ ІНСТЫТУТ, ШМІДТУ, САМАЙЛОВІЧУ

У дзень 15-годдзя арктычнага інстытута і гадавіны выратавання чэлюскінцаў Цэнтральны Камітэт ВЛКСМ шле комсамольскае прывітанне героям-чэлюскінцам, палярнікам, маракам, лётчыкам і палітработнікам, ператвараючым арктычныя пустыні ў вялікі Паўночны марскі шлях.

Мільённы комсамол з велізарнаю ўвагаю сочыць за вашай гераічнай работай. Не сумняваемся, што вы ў кароткі тэрмін поўнасцю асвоіце Паўночны марскі шлях, ператворыце яго ў нармальны суднаходны шлях для суднаў гандлёвага мораплавання, уключыце пустыні Арктыкі ў агульны фронт соцыялістычнага будаўніцтва магутнага Совецкага Саюза. Ленінскі комсамол, як і на іншых участках соцыялістычнага будаўніцтва, у гэтай рабоце быў і будзе не ў апошніх радах.

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ ВЛКСМ
А. КОСАРЭЎ.

НА НАРАДЗЕ КАМАНДЗІРАЎ ЧЫГУНКІ

Учора ў Доме менскага партактыва адкрылася нарада камандзіраў МББ чыгункі, скліканая па ініцыятыве ЦК КП(б)Б. На ранішнім пасяджэнні заслуханы даклады начальнікаў Віцебскага, Аршанскага і Вяліка-Лукскага аддзяленняў па рэалізацыі загаду наркома шляхоў зносін Л. М. КАГАНОВІЧА «аб барацьбе з аварыямі і крушэннямі».

Пасля дакладаў разгарнуліся гарачыя спрэчкі. Выступалі дыспетчары, машыністы, начальнікі станцый і моцна крытыкавалі недахопы ў рабоце чыгуначнага транспарта. Асабліва крытыкавалі ўдзельнікі нарады агідную пастаноўку работы на Вяліка-Лукскім аддзяленні. Там начальнік аддзялення Канькоў, а разам з ім кіраўнікі партыйных і профсаюзных арганізацый нічога практычнага не зрабілі ў справе праламлення ў жыццё загаду тав. Кагановіча. Аварыі з месяца ў месяц павялічваюцца. Так, напрыклад, у студзені было 17 аварый, у лютым—19, у сакавіку—22.

Галоўны кандуктар тав. СІМАНАЎ у сваім выступленні прывёў цэлы рад фактаў, гаворачых аб тым, што на станцыях ВІЦЕБСК,—ПОЛАЦК кіраўнікі фармальна падыйшлі да абгаварэння загаду наркома, не давялі яго да шырокіх мас чыгуначнікаў.

Па Аршанскаму аддзяленню на станцыях «ЧЫРВОНЫ СЦЯГ», СМАЛЯВІЧЫ працуюць па старынцы, аб загадзе наркома рабочыя там не чулі.

Падводзячы вынікі спрэчкам па першаму пытанню, часова замяняючы начальніка палітаддзела МББ СЛАВІНСКІ і начальнік чыгункі РУСАНАЎ заявілі:

— На МББ пакуль яшчэ няма сапраўднай барацьбы за ажыццяўленне загаду Лазара Майсеевіча Кагановіча. Вакол загаду ідуць толькі гутаркі. Загад ляжыць у канцэлярыях начальнікаў, а да мас не даведзен.

**

Сёння нарада абгаворыць пытанні аб мерапрыемствах па паскарэнню звароту вагонаў і аб капітальным будаўніцтве на 1935 год.

У нарадзе прымалі ўдзел загадчык прамыслова-транспартным аддзелам ЦК КП(б)Б тав. ГОТФРЫД і сакратар Менскага гаркома КП(б)Б тав. РЫСКІН.

МАНУМЕНТ НА МАСКВА-РАЦЭ ГЕРОЯМ ЧЭЛЮСКІНСКАЙ ЭПАПЕІ

Па рашэнню ўрада ў Маскве павінен быць пабудован манумент у памяць гераічнай эпапеі чэлюскінцаў. У бліжэйшы час чакаецца абвяшчэнне конкурса на праектаванне манумента. Многія архітэктары, скульптары і мастакі ўжо выказалі пажаданне прыняць удзел у гэтай вялікай і ганаровай рабоце.

Група студэнтаў 4-га курса архітэктурнага факультэта Акадэміі мастацтваў у Ленінградзе пад кіраўніцтвам акадэміка **І. А. Фаміна** распрацавала каля 20 варыянтаў манумента.

Акадэмік І. А. Фамін расказвае аб праектах ленінградскіх вузаўцаў наступнае:

— Архітэктары ўпершыню сутыкаюцца з арктычнай тэматыкай. Навізна гэтай задачы абумоўлівае яе труднасць. Выкананую работу трэба разглядаць як вопыт.

У некаторых праектах цэнтр цяжару перанесен на адважных лётчыкаў — герояў Совецкага Саюза, выратаваўшых чэлюскінцаў. Так, напрыклад, адзін з варыянтаў манумента прапануе пабудаваць 7 пілонаў, увенчаных самалётамі. Кожны з гэтых пілонаў-калон прысвячаецца таму ці іншаму герою Совецкага Саюза.

У іншых праектах галоўная ўвага аддаецца ўдзельнікам чэлюскінскага паходу. Гэтыя праекты прадутледжваюць манумент, які стаіць на востраве. Справа ў тым, што на Масква-рацэ, недалёка ад таго месца, дзе будзе пабудован Палац советаў, ёсць невялікі астравок. Іменна яго маюць на ўвазе аўтары некаторых варыянтаў манумента. На гэтым астраўку асобныя праекты прапануюць пабудаваць помнік — лагер чэлюскінцаў. А на беразе, які павінен прадстаўляць сухазем'е, студэнты размяшчаюць другую частку манумента, якая выяўляе авіяцыйную дапамогу герояў-лётчыкаў.

Характэрна, што ў большасці выпадкаў аўтары праектаў прадстаўляюць манумент у выглядзе **маяка.** Гэта мысль здаецца мне правільнай, бо блізкасць да вады не можа не мець уплыву на тэматыку помніка.

Помнік у гонар чэлюскінцаў праектуецца з найбольш мошных і доўгавечных матэрыялаў, бо ён павінен з'явіцца сапраўдным помнікам нашай гераічнай эпохі, помнікам, які праіснуе не дзесяткі, а **сотні гадоў.**

— У заключэнне, — гаворыць І. А. Фамін, — мне хочацца спыніцца на месцы мяркуемай пабудовы манумента. Я лічу, што найбольш падыходзячым для гэтага месцам з'яўляецца бераг Масква-ракі, які прадутледжан амаль ва ўсіх студэнцкіх праектах.

У мяркуемым конкурсе я абавязкова прыму ўдзел і пастараюся даць у манументе ўсю бліскучую эпапею адважных чэлюскінцаў і выратаваўшых іх герояў-лётчыкаў.

У сучасны момант «Цеплаэлектрапраект» прыступіў да складання тэхнічнага праекта цеплаэлектрацэнтралі. Праектная магутнасць ЦЭЦ—5 тысяч кл. Яна будзе цалкам абсталявана совецкімі машынамі і апаратурай.

—о—

НОВЫ МАРТЭН

КІРАЎ, 13 красавіка. (БЕЛТА). На водкінскім металургічным заводзе ўвайшла ў строй новая мартэнаўская печ. За першы дзень работы яна паказала высокія эксплаатацыйныя якасці. З квадратнага метра поду печы знята 5 тон сталі. Асвоена выплаўка крэмне-марганцавай сталі. Прыступлена к асваенню выплаўкі хромістай сталі.

—о—

У ДЫПЛАМАТЫЧНЫМ СВЕЦЕ

Учора ў Маскву вярнуўся з водпуску надзвычайны і паўнамочны пасол ЗША у СССР п. **В. Булліт.**

—о—

Коратка

◆ **Адкрыліся параходныя зносіны** па Каспійскаму мору. У ноч на 12 красавіка з Астрахані у Гур'еў прыбыў першы параход «Красноармеец».

◆ На сярэднім цячэнні і ў нізоўях Окі **пачалася навігацыя.** З Максімава, Мурама і Горкага вышлі першыя пасажырскія параходы.

◆ 10 лепшых ударніц растоўскіх заводаў «Красный Аксай» і імя Леніна, паравоза-рамонтнага завода і абутковай фабрыкі імя Мікаяна пачаўшыя зімовае ўзыходжанне на Казбек, **дасягнулі вяршыні.**

◆ На Паўднёвым беразе Крыма ўстанавілася цёплая сонечная пагода. **Асобныя курортнікі купаюцца ў моры.**

◆ Адкрыліся **параходныя зносіны** па лініі Одэса—Скадаўск.

◆ Пры праверцы аблігацый на казанскай валяльнай фабрыцы імя Разумава выявілася, што **слесар Квасаў выйграў 2 тысячы руб., а інжынер Грыгор'еў — 5 тыс. руб.**

◆ У Кінельскім раёне, Куйбышаўскага края, узорна арганізавана тэлефонная сувязь. Усе сельсоветы тэлефанізаваны. Зараз пачата **ўстаноўка тэлефонаў у палявых станах.** Ужо тэлефанізавана і радыёфікавана 8 палявых станаў і 10 трактарных будак.

◆ Рабочы жыллёвага аддзела металургічнага завода імя Сталіна т. Мар'ін атрымаў паведамленне з цэнтральнай ашчадкасы аб тым, што на яго абліганцыі 3-й пазыкі індустрыялізацыі паў **выйгрыш у 5 тыс. рубл.**

Радковая сяўба — адно з важнейшых мерапрыемстваў у барацьбе за павышэнне ўраджайнасці. Паводле даных вопытных станцый, радковая сяўба дае павышэнне ўраджайнасці на 15-20 проц. і эканоміць 20-30 проц. насення.

У БССР мы маем 6.031 конную сеялку і 622 трактарныя. Па плану Наркамзема мы павінны засеяць радковай сяўбой не менш 250.000 гектараў зернавых, у тым ліку 72.663 гектары яравой пшаніцы, 83.392 гектары ячменю і 93.945 гектараў аўса.

У паўднёвых раёнах разгарнулася масавая сяўба, але з першых-жа дзён мы наглядаем там грубейшае ігнараванне радковай сяўбы. Ніжэй мы змяшчаем матэрыял аб ігнараванні радковай сяўбы ў Мазырскім, Хойніцкім і Крычаўскім раёнах. Авёс і ячмень сеюць ручным спосабам, а радковыя сеялкі стаяць. Ёсць выпадкі, калі радковыя сеялкі недавысяваюць норму з прычыны няправільнай іх устаноўкі.

Райземаддзелы і аграперсанал многіх паўднёвых раёнаў не прынялі належных мер, каб выканаць дырэктыву партыі і ўрада аб поўным скарыстанні радковых сеялак. Яны толькі рэгіструюць факты сабатажу радковай сяўбы.

Кожны брыгадзір, кожны старшыня калгаса павінен памятаць, што ад яго патрабуюць справаздачы не толькі аб тых работах, якія заносяцца ў зводку, але і аб усіх тых справах, якія даюць высокі ўраджай, узнімаюць калгаснае жыццё. Гэта адносіцца і да раённых зямельных органаў.

Па ступені скарыстання радковых сеялак і выканання плана радковай сяўбы мы будзем меркаваць, як раённыя зямельныя аддзелы выканалі ўскладзеную на іх адказнейшую задачу — быць бальшавіцкімі арганізатарамі і кіраўнікамі веснавой сяўбы.

Соўнаркомам БССР дана зусім яснае заданне — **кожная конная сеялка павінна засеяць не менш 40 гектараў, а кожная трактарная — не менш 85 гектараў.**

Справай гонару кожнай калгаснай брыгады, кожнага калгаса з'яўляецца поўнае выкананне плана радковай сяўбы.

Усе раёны БССР павінны ўлічыць памылкі Хойнік і Мазыра і неадкладна прыняць меры к таму, каб ні адна радковая сеялка не засталася нескарыстанай.

РАДКОВЫЯ СЕЯЛКІ НЕ СКОРЫСТОУВАЮЦЦА

ХОЙНІКІ. **(Спец. кар. «Звязды»).** У раёне пачалася масавая сяўба яравых. Калгасы ўжо засеялі звыш 1.500 гектараў розных культур і падрыхтавалі пад пасеў 2.665 гектараў. За калгасамі пачалі сяўбу і аднаасобныя гаспадаркі, якія засеялі 140 гектараў.

Першыя дні сяўбы паказалі, што не ўсюды па-сапраўднаму вядзецца барацьба за якасць. Рад калгасаў ігнаруюць радковыя сеялкі. Толькі чацвертая частка засеянай плошчы праведзена радковымі сеялкамі.

Буйнейшы ў раёне калгас «Чырвоны араты», Навасёлкаўскага сельсовета, які налічвае 206 гаспадарак, засеяў 50 гектараў зернавых і толькі 3,5 гектара радковай сеялкай. У калгасе ёсць дзве сеялкі, але ні адна не скарыстоўваецца, а старшыня калгаса комуніст Новікаў «рапартуе» раённым арганізацыям, што ўся сяўба праведзена радковымі сеялкамі. У калгасе імя Варашылава, Дварашчанскага сельсовета, дзве сеялкі стаяць без работы. Калгас сее авёс і ячмень ручным спосабам. 38 гектараў аўса засеяў ручным спосабам і калгас «КІМ», які мае дзве радковыя сеялкі.

У радзе калгасаў сеялкі вышлі на поле неадрэгуляваныя. Так, у калгасе «Чырвоны бор», Велікаборскага сельсовета, усе 4 сеялкі былі ўстаноўлены няправільна, кожная з іх недасявала на гектар па 15-16 кілограм. Так «засеялі» 12 гектараў. Нормы выпрацоўкі ў гэтым калгасе сеялкамі не выконваюцца. Замест 4 гектараў сеялка засявае ў дзень толькі 1,5—2 гектара. Такія факты не адзіныя.

Усё гэта гаворыць аб тым, што для работы на сеялках не былі падрыхтаваны патрэбныя кадры. Райземаддзел нават і зараз не прымае патрэбных мер, каб пусціць усе радковыя сеялкі. Райземаддзел паслаў у калгасы толькі аднаго агранома. Старшы аграном тав. Базылюк ні ў адзін калгас не выязджаў.

А. ЛОСЬ.

ДЗЕ ІНСПЕКТАРЫ ПА ЯКАСЦІ?

МАЗЫР. **(Кар. «Звязды»).** На 10 красавіка ў раёне засеяна 1.580 гектараў ранніх зернавых, у тым ліку 990 га аўса. Тэмпы палявых работ здавальняючыя. Аднак, многія калгасы ў пагоні за тэмпамі ўпускаюць якасць, парушаючы агратэхніку.

Радковая сяўба, аб чым пісала ўжо «Звязда», і па сёпешні дзень радам калгасаў ігнаруецца. Калгасы Тварычэўскага сельсовета, напрыклад, на 10 красавіка засеялі 52 гектары зернавых і ні аднаго з іх радковым пасевам. У калгасе імя Уншліхта, гэтага сельсовета, радковая сеялка яшчэ зусім не была на полі.

Некаторыя калгасы нядобраякасна праводзяць веснавое ворыва. У калгасе імя Дзержынскага, Тварычэўскага сельсовета, засеяна 2 гектары пшаніцы па зябліву без папярэдняга веснавога ворыва, хоць глеба вельмі цвёрдая (былое жытнішча). У калгасе імя Уншліхта 2 гектары пшаніцы засеялі па зябліву, не зраўняўшы нават перад сяўбой раллі. Як правіла, **ні ў адным калгасе раёна не выдзелены брыгадныя інспектары па якасці.** А калі дзе яны і выдзелены, то толькі фармальна. У калгасе імя Макса Гельца, Бабрыняцкага сельсовета інспектарам па якасці выдзелен цясляр, які на полі зусім не бывае. Брыгадзір тав. Мартыновіч гаворыць, што ён прыме палявыя работы толькі тады, калі скончыцца сяўба.

ФРАЛОЎ.

У апошнюю гадзіну

КІТАЙСКАЯ ЧЫРВОНАЯ АРМІЯ Ў БАЯХ ЗА ГУИЯН

ТОКІО, 12 красавіка. (БЕЛТА). Кантонскі карэспандэнт агенцтва «Сімбун рэнго» паведамляе, што падышоўшая тыдзень таму назад на адлегласць 20 міль ад Гуйяна (галоўны горад правінцыі Гуйчжоў) кітайская Чырвоная армія пасля раду баёў з нанкінскімі войскамі адышла к Нючану (за ўсходняй часткі Гуйчжоу), маючы намер злучыцца з часцямі Хо-Луна, якія аперыруюць у раёнах граніцы Гуйчжоў — Хунань; аднак, зусім нечакана камандванне кітайскай Чырвонай арміі змяніла свае планы, і Чырвоная армія, перайшоўшы ў новае наступленне, разбіла ўшчэнт войскі гуйчжоўскага правінцыяльнага ўрада і заняла 9-га красавіка Гуйдзін і Лунлі пад самым Гуйянам, прычым авангард Чырвонай арміі заняў 10 красавіка рад пунктаў менш чым у 10 мілях ад Гуйяна. У сучасны момант пад Гуйянам ідзе бой паміж Чырвонай арміяй і нанкінскімі войскамі. На месца бою адпраўлены 3 дывізіі нанкінскіх войск, складаўшыя ахову Гуйяна.

На тройственай канферэнцыі ў Стрэзе

УЗАЕМНАЕ НЕЗДАВАЛЬНЕННЕ НЯЯСНЫМІ ПРАПАНОВАМІ

СТРЭЗА, 12 красавіка. (БЕЛТА). Першы дзень канферэнцыі ў Стрэзе закончыўся малазмястоўным афіцыяльным камюніке, выпушчаным італьянскім бюро друку, якое гаворыць, што ўчора адбыліся два пасяджэнні канферэнцыі.

На першым пасяджэнні прысутнічалі Фланд[illegible]н, Макдональд, Мусаліні, Лаваль, Саймон, Сувіч, Лежэ, Вансітарт, Алаізі і рад відных чыноўнікаў.

Макдональд прывёў асноўныя лініі сучаснай знешняй палітыкі Англіі, пасля чаго Саймон зрабіў паведамленне аб сваёй паездцы ў Берлін і аб германскім пункце гледжання на ўсходні пакт, дунайскі пакт, паветраны пакт і Лігу нацый. Па кожнаму з гэтых пунктаў была адкрыта папярэдняя дыскусія. Пасля дзённага пасяджэння французскія дэлегаты выказалі прычыны, прымусіўшыя іх звярнуцца ў Лігу нацый.

Весткі, якія паяўляюцца гэта італьянскае камюніке, прабіваліся наружу з найвялікшымі цяжкасцямі.

Толькі позна ўвечары склалася прыблізнае і несвабоднае ад няяснасці ўяўленне аб першым дні канферэнцыі. Згодна поўафіцыёзнай французскай версіі, на першым пасяджэнні Саймон гаварыў не толькі аб сваёй паездцы ў Берлін, але і аб усім цыкле брытанскіх візітаў у Маскву, Варшаву і Прагу. Згодна той-жа поўафіцыёзнай версіі, Макдональд, выступіўшы пасля Саймона, нібыта падкрэсліў, што ўсе тры краіны салідарны ў тым што датычыць абароны міру. Паміж імі, нібыта сказаў ён, існуюць разгалоссі па прыватных пытаннях, але з гэтага не трэба рабіць далёка ідучых вывадаў. Мір можа быць арганізаван толькі на базе і ў рамках Лігі нацый.

Англійскі прэм'ер лічыць, што ў сучасны момант безапаснасць можа быць забяспечана не столькі на шляхах раззбраення, колькі шляхам устанаўлення пэўных суадносін паміж узброенымі сіламі розных краін. Для гэтага патрэбна будзе адпаведная арганізацыя кантролю, і Англія гатова аказаць гэтай справе поўную садзейнасць. Макдональд гаварыў таксама аб звароце Германіі ў Лігу нацый, і, разумеецца, у прынцыпе выказаўся на карысць гэтага; аднак, нібыта дадаў, што германскія патрабаванні робяць зараз гэты зварот немагчымым. Калі-б Германія вярнулася ў Лігу нацый, не выстаўляўшы ніякіх умоў, — сказаў ён, — гэта было-б небяспечным прэцэдэнтам.

Лаваль прывёў матывы французскага дэмаршу ў Лігу нацый па поваду германскага акта ад 16 сакавіка. Удзельнікі канферэнцыі не аспрэчвалі ўгрунтаванасці французскага пратэсту; аднак, згод на гэтай-жа версіі, у спрэчках высветлілася, што совет Лігі нацый абмяжуецца рэзалюцыяй, у якой вынесе маральнае ганьбаванне па адрасу Германіі. Ніякіх санкцый совет не будзе рэкамендаваць. Лаваль увёў таксама сваіх сабяседнікаў у курс франка-савецкіх перагавораў, мэта якіх, згодна поўафіцыёзнай версіі, — «забяспечыць умацаванне безапаснасці на Ўсходняй Еўропе».

Калі меркаваць па раду адзнак, то ад першага дня канферэнцыі астаецца ўражанне аб узаемным нездавальненні сабяседнікаў адзін другім.

—о—

Другі дзень канферэнцыі

ПАВЕДАМЛЕННЕ НЭЙРАТА АБ ГАТОЎНАСЦІ ГЕРМАНІІ ПРЫНЯЦЬ УДЗЕЛ ВА УСХОДНІМ ПАКЦЕ

СТРЭЗА, 12 красавіка. (БЕЛТА). Згодна афіцыяльнага паведамлення, на другі дзень канферэнцыі закончылася дыскусія па поваду французскага выступлення ў Лізе нацый. Затым перайшлі да абмеркавання аўстрыйскага пытання, [illegible] гэтым пасяджэнне было закрыта.

Саймон дапоўніў сваё паведамленне аб візіце ў Берлін новымі сёння атрыманымі данымі: Нейрат паведаміў брытанскага пасла ў Берліне, што Германія гатова прыняць удзел ва Ўсходнім пакце аб [illegible]

МАЙСТАР ВЫСОКАГА УРАДЖАЮ ІЛЬНУ

СЕРАФІМАВА Таццяна Пракоф'еўна — намеснік па ільну старшыні калгаса імя Н-скай дывізіі (Ветрынскі раён), дэлегатка 7-га усесаюзнага з'езда советаў і II усесаюзнага з'езда калгаснікаў-ударнікаў. У мінулым годзе яе калгас выканаў план ільнозагатовак да 18 кастрычніка, здаўшы дзяржаве высокаякасную прадукцыю.

□ □ □ □ □

ФУНДАМЕНТЫ ЗАМЕСТ ШКОЛ...

МАЗЫР. (Кар. «Звязды). Яшчэ ў 1931 годзе быў закладзен фундамент новай школы ў **Калінкавічах.** Не адну тысячу рублёў каштаваў фундамент. І вось ужо пяты год ляжыць у зямлі гэты капітал амярцвелым, забыты горсаветам і раённымі арганізацыямі. Пра завяршэнне будаўніцтва калінкавіцкай школы нават і не ўспамінаюць пры складанні гарадскога і раённага бюджэтаў. Не ўвайшло яно і ў бюджэт 1935 года. Між тым, у Калінкавічах ні адна з школ не мае добрага памяшкання. Заняткі, як правіла, праходзяць у дзве змены.

На станцыі **Калінкавічы** ў мінулым годзе таксама заклалі фундамент новай школы, і на гэтым будаўнічыя работы спыніліся. Цэгла, праўда, загатоўлена, але няма вапны і цэменту. Праходзіць [illegible]

НА ПАРТЫЙНЫЯ ТЭМЫ

АБ АДНЫМ ПАРТСХОДЗЕ І АДНОЙ РЭЗАЛЮЦЫІ

Апошні партыйны сход на заводзе імя Варашылава (Менск) пачаўся як звычайна—са спазненнем на гадзіну.

Сакратар парткома тав. **Верткін** зрабіў даклад аб рабоце партыйнай арганізацыі. Дакладчык быў самакрытычны. Ён гаварыў аб недахопах работы парткома і ўсёй партыйнай арганізацыі, прычым даклад стварыў такое ўражанне, што партыйная арганізацыя завода імя Варашылава—самая слабая, самая адсталая арганізацыя.

Аб чым гаварыў тав. Верткін? Ён гаварыў аб тым, што комуністы не вучацца, што паслякастрычніцкі перыяд гісторыі партыі не вывучаецца, што партыйны сход на заводзе не з'яўляецца метадам выхавання комуністаў, што да схода ніхто не рыхтуецца.

— Быў час,—гаворыць тав. Верткін,—калі комуністы рваліся на закрыты сход, а зараз не прыходзяць і ўвільваюць...

Далей тав. Верткін гаварыў аб тым, што падрыхтоўваецца партыйны сход нядбайна, парторгі не правяраюць гэту справу. Сходы партгруп нічым не адрозніваюцца ад вытворчых нарад. Партыйны камітэт па сутнасці адарваны ад радавога комуніста. «Мы працуем ухаластую», — гаворыць тав. Верткін.

Ён прыводзіць рэзалюцыю, пару дзён назад прынятую парткомам па самаспраўздачах асобных комуністаў, і тут-жа, пункт за пунктам раскрытыкоўвае гэту рэзалюцыю. Ён расказвае і аб такім выпадку. У матэрыяльна-гаспадарчым аддзеле не хапала фуражу. Тэрмінова збіраецца партыйная група, абмяркоўвае гэта пытанне і прымае рашэнне: коней запрагаць да абеда, а пасля абеда не запрагаць.

Аб многім гаварыў тав. Верткін.

Устае пытанне: няўжо ў партыйнай арганізацыі, у практыцы асобных партгруп няма нічога станоўчага, што трэба расказаць, перадаць астатнім комуністам? Нам патрэбна жорсткая бальшавіцкая самакрытыка. Але каму [illegible] дзіць гутаркі, чыткі, даклады, абследаванні і т. д.)».

Такім чынам, комуніст ніякай нагрузкі не нясе. Ён не адказвае ні за які канкрэтны ўчастак. Ён праводзіць і гутаркі, і чыткі, і даклады, і абследаванні. Між тым, мы ведаем, што комуніст расце на пэўнай канкрэтнай рабоце,—калі ён вывучае яе, вывучае людзей, з якімі ён працуе.

Ці варта гаварыць аб тым, што гэта ўстаноўка не мае нічога агульнага з вопытам партарганізацыі фабрыкі **«Сцяг індустрыялізацыі» (Віцебск),** якая, вызваліўшы комуністаў ад такіх нагрузак, як зборшчыкі членскіх узносаў у МОПР, зрабіла іх палітбяседчыкамі і прымацавала да пэўнай групы беспартыйных рабочых.

Нельга лічыць нармальным, калі комуніст вызваляецца ад такой работы, як кіраўнік асоавіяхімаўскай арганізацыі, дзе ён можа развіваць свае арганізацыйныя здольнасці, выхоўваць беспартыйны актыў. Гэта яўна шкодная, няверная ўстаноўка.

Трэцяе. Аб спачуваючых. Усе шэсць пунктаў намячаюць мерапрыемствы, па якіх спачуваючыя будуць даваць індывідуальныя справаздачы, парторгі будуць правяраць спачуваючых, як яны выконваюць нагрузкі, партыйны камітэт перагледзіць нагрузкі спачуваючых і заслухае справаздачы комуністаў, прымацаваных да іх. Асаблівая ўвага будзе звернута,—як абяцае партком, — на работу спачуваючых-адзіночак.

Падкрэсліваем: усюды партком правярае, спачуваючыя робяць справаздачы, але нідзе няма ні аднаго слова аб вучобе і выхаванні спачуваючых. На сходах спачуваючых палітычныя даклады будуць рабіць... самі спачуваючыя.

Між тым справа ідзе аб ідэйным выхаванні людзей, блізкіх партыі і якія павінны будуць уліцца ў яе рады. Устае пытанне, чаму не накіраваць лепшых, найбольш падрыхтаваных комуністаў для дакладаў на сходы спачуваючых?

ЗАМЕСТ АГЛЯД ДРУКУ

Словы і справы

Паўтара месяца назад з трыбуны III усебеларускага з'езда рабселькораў рэдактар газеты **«Рабочий»** тав. **Хейфец** трымаў гарачую прамову. Ён гаварыў аб неабходнасці беражлівых, чулых адносін да «залатога фонду» бальшавіцкага друку —пісем працоўных у рэдакцыю, да кожнай рабселькораўскай заметкі.

Скончыўся з'езд. Дэлегаты раз'ехаліся па мясцах, прыступілі да крапатлівай будзённай работы. «Рабочий» апублікаваў матэрыялы з'езда, выступленні дэлегатаў. У іх нямала гаварылася аб рабоце з пісьмамі і рабселькораўскімі заметкамі.

Паглядзім-жа, як гэта работа пастаўлена ў рэдакцыі «Рабочего»— масавай рабочай газеце.

Перад намі два дакументы: дакладная запіска рэдакцыі газеты «Рабочий» у прэзідыум ЦВК БССР аб рэагаванні на пісьмы і заметкі, паступаючыя ў газету «Рабочий», і матэрыял брыгады аддзела культуры і прапаганды ленінізма ЦК КП(б)Б па праверцы работы з пісьмамі працоўных у рэдакцыю «Рабочего».

«У 1934 годзе ў газету «Рабочий» паступіла каля 12.000 рабочых пісем. З іх каля 4.000 пісем былі пасланы ў розныя ўстановы і арганізацыі на рэагаванне; яны не былі надрукаваны ў газеце».

Так пачынаецца дакладная запіска рэдакцыі «Рабочего» ў прэзідыум ЦВК. Даруем рэдакцыі некаторую няўпэўненасць у лічбах, гэту агаворку не 12.000 пісем атрымана, а каля 12.000. Можа на некалькі соцень менш, можа на некалькі соцень больш. Справа не ў гэтым. Справа нават і не ў тым, што ў гэтыя 12.000 пісем уваходзяць і карэспандэнцыі ўласных карэспандэнтаў і матэрыялы работнікаў рэдакцыі, выязджаўшых у камандзіроўкі. Мы хочам звярнуць увагу на другое, на агаворку рэдакцыі, што каля 4 тысяч пісем, пасланых на рэагаванне «не былі надрукаваны ў газеце». Значыць астатнія 8.000 былі надрукаваны? Адказ на гэта мы знаходзім у матэрыялах брыгады аддзела культуры і прапаганды ленінізма ЦК КП(б)Б.

Брыгада ўважліва прагледзела старонкі кампплекта «Рабочего». Афіцыяльныя матэрыялы, арганізаваныя падборкі, шматлікія карэспандэнцыі ўласн. карэспандэнтаў, работнікаў рэдакцыі. А вось пісем працоўных, рабкораўскіх заметак— вельмі мала, 5—6 у нумары. Праўда, іх вельмі мала паступала ў рэдакцыю, у сярэднім 27 пісем у дзень. Сярод іх і матэрыялы ўласных карэспандэнтаў і камандзіраваных на месца работнікаў рэдакцыі. Але і з гэтай нязначнай колькасці пісем, атрымліваемых рэдак[illegible]

[illegible] гэтага ігнаравання. Пісьмо набіраецца, ляжыць доўгі час у друкарні, пакуль намеснік рэдактара тав. Фішбейн не накладвае на ім рэзалюцыю: **«Разбор».** Такі-ж лёс напаткала і пісьмо селькора з Чэрвеньскага раёна аб засмечанасці чужымі людзьмі праўлення калгаса імя Будзённага, аб агідным кіраўніцтве калгасамі з боку чэрвеньскіх раённых арганізацый. Такі лёс напаткала і пісьмо аб агіднасцях у менскім трэсце зялёнага будаўніцтва, аб шкодніцкай рабоце садавода Гольша. Пад гэтым пісьмом была дана вялікая рэдакцыйная прыпіска аб тым, што пры праверцы на месцы факты, указаныя ў пісьме, пацвердзіліся, што Гольш—былы ўласнік буйнай кветкавай установы ў Менску, быў пазбаўлен выбарчых праў і т. д. І ўсё-ж гэта пісьмо не ўбачыла старонак газеты. Яно было разабрана і пасля таго, як 16 дзён праляжала ў рэдакцыі, паслана на расследванне ў горсовет.

Вернемся зноў да рэзалюцый на пісьмах. Рэзалюцыі ў рэдакцыі пішуць двоякія: на адных пісьмах пішуць проста: «у архіў», на другіх: **«архіў без пісьма».** Гэта значыць, каб хто-небудзь не ўздумаў выпадкова напісаць аўтару, які лёс яго пісьма.

Нельга сказаць, каб работнікі «Рабочего» зусім не адказвалі аўтарам пісем. Адказваюць. Пішуць нават досыць вялікія і досыць ветлівыя пісьмы.

Прывядзем адно пісьмо:

«Паважаны тав. Бецер.

Вашы дзве карэспандэнцыі аб перапісу жывёлы, на жаль, не было магчымасці скарыстаць у газеце. Факты ў іх прыведзеныя параўнаўча цікавыя (у пісьмах пісалася аб масавым укрывацельстве жывёлы ад перапісу. Укрывалі жывёлу нават комуністы, некаторыя раённыя работнікі.— **Рэд.**), але апошні час, як вы самі бачылі, уся газета была занята выключна з'ездаўскімі матэрыяламі. Проста з-за адсутнасці месца нельга было скарыстаць вашай карэспандэнцыі».

А далей ідзе просьба пісаць яшчэ і подпіс **«А. Турэцкі».**

Праўда, не заўсёды **Турэцкі** піша так ветліва. Іншы раз на яго находзіць жаданне пакпіць з аўтара, і тады ён піша так:

«Тав. Зайчык. Вы пішыце, што «50 проц. не ведаюць зоаветмінімума». Па-першае—на ферме працуюць не проценты, а людзі, а падругое—можна вам і не паверыць».

Гэта, аднак, не перашкаджае **Турэцкаму** прасіць аўтара пісаць яшчэ. Але можна быць упэўненым, што ні тав. Бецер, ні тав. Зайчык больш у «Рабочий» пісаць не будуць.

Не парадуюць аўтароў і такія адказы:

«Ваша заметка... была ўжо намі набрана, але не змешчана ў сувязі з тым, што друкавалі выключна з'ездаўскі матэрыял. Просім прадаўжаць пісаць. Шыфрын».

салінi. Была разгледжана праблема Ўсходняга пакта, і пачалося абмеркаванне паветранага пакта. На

ўдзельнікі гэтага пакта заключылі паміж сабою паасобныя пагадненні аб узаемадапамозе

—о—

ХІТРЫ І НЕБЯСПЕЧНЫ МАНЕЎР

ПОЛЬСКІ ДРУК АБ НОВЫМ КРОКУ ГЕРМАНІІ

ВАРШАВА, 13 красавіка. (БЕЛТА). Паведамленні аб згодзе Германіі далучыцца да Ўсходняга пакта аб ненападзе незалежна ад абавязацельстваў узаемнай дапамогі паміж паасобнымі ўдзельнікамі пакта зрабілі ў тутэйшых палітычных колах вялікае ўражанне. Усе газеты змяшчаюць гэта паведамленне на відным месцы, падкрэсліваючы сенсацыйны характар германскага манеўра.

«Быць можа, пісаць аб паражэнні Германіі заўчасна, — піша ўласны карэспандэнт газеты «Кур'ер варшаўскі» са Стрэзы,—аднак, без сумнення, мы маем справу з уступкай Германіі, за якой, мабыць, скрываецца хітры і небяспечны манеўр».

Венскі карэспандэнт газеты заяўляе, што згода Германіі на Ўсходні пакт аб ненападзе, калі толькі яна «не з'яўляецца манеўрам, разлічаным на дэзарыентаванне дзяржаў у Стрэзе, сведчыць, як моцна Берлін апасаецца ізаляцыі».

***

ПАРЫЖ, 13 красавіка. (БЕЛТА). Згодна паведамлення карэспандэнтаў французскага друку са Стрэзы, выступленне Саймона аб пазіцыі Германіі па пытанню аб Усходнім пакце было зусім нечаканым для астатніх удзельнікаў канферэнцыі і зрабіла сенсацыю. Друк аднадушан у ацэнцы новага манеўра германскай дыпламатыі. Гэты манеўр, на думку «Пці парызьен», «выклікан своечасовым удачным прынцыповым пагадненнем паміж Лавалем і паўпрэдам СССР Пацёмкіным, дасягнутым напярэдадні ад'езду Лаваля ў Стрэзу».

«Фігаро» піша: «Германія аддае сабе адчот у тым, што Ўсходні пакт будзе падпісан, ва ўсякім выпадку, не гледзячы на яе супрацьўленне, і гэта становішча прымусіла яе прызадумацца. З другога боку, яна стараецца разарваць ланцуг, які плятуць у Стрэзе, і даць англійскай палітыцы яшчэ адзін довад, каб выступіць адвакатам на карысць пагаднення з Германіяй».

ЗМЕНА ПАЗІЦЫЙ

БЕРЛІН, 13 красавіка. (БЕЛТА). У палітычных колах лічаць, што нечаканая змена пазіцыі Германіі з'явілася рэзультатам надзвычай сур'ёзнага папярэджання, зробленага са Стрэзы Саймонам праз англійскага пасла ў Берліне Фіпса.

—о—

ПЕРШАМАЙСКІ МАНІФЕСТ АНГЛІЙСКАЙ КОМПАРТЫІ

ЛОНДАН, 12 красавіка. (БЕЛТА). Англійская компартыя апублікавала першамайскі маніфест. Компартыя заклікае мясцовыя арганізацыі лейбарысцкай партыі, аддзяленні профсаюзаў, кааператыўныя гільдыі і іх лідэраў арганізаваць сумесную дэманстрацыю 1 мая пад лозунгамі барацьбы супроць фашызма і вайны, супроць наступлення капіталістаў і нацыянальнага ўрада, за мір і абарону СССР і за адзіны фронт рабочых.

ўсё абяцае даць нарады на дэфіцытны будаўнічы матэрыял... а райана, відаць, прытрымліваецца прыказкі «абяцанага тры гады чакаюць».

Будаўніцтва трэцяй школы — на станцыі **Мазыр** (каля рабочага пасёлка завода **«Пролетарый»**) не ў лепшым становішчы. Праўда, тут ужо выведзены сцены. Аднак, сёлета да работы фактычна яшчэ не прыступалі. Для даху загатоўлены гонты, але гаркомгас не можа адпусціць 2—3 яшчыкі цвікоў. Ён, як і райкомгас, чакае абяцаных Наркомасветы нарадаў.

У райана не ўпэўнены, што будаўніцтва гэтай школы будзе закончана сёлета. Між тым школа на ст. Мазыр знаходзіцца ў цяжкіх умовах.

З рамонтам школ справа таксама дрэнная. Толькі гарадскія школы склалі больш-менш дакладныя каштарысы рамонту. У вясковых-жа школах каштарысы складаліся «прыблізныя», арыентовачныя. На рамонт школ сёлета адпушчана 105 тыс. рублёў— у пяць раз больш, чым у мінулым годзе. Аднак, райана і райкомгас па сённяшні дзень яшчэ не ведаюць, дзе і які рамонт трэба рабіць.

Р. ФРАЛОЎ.

якім заняўся тав. Верткін? Безумоўна, ні парткому, ні парторгам, ні паасобным комуністам.

Пачаліся спрэчкі. Комуністы гаварылі таксама аб недахопах, —аб дрэнным правядзенні сходаў, аб слабым росце комуністаў, аб слабасці праверкі выканання, аб недастатковай увазе да жывых людзей.

Партком зрабіў добрую справу: у кожнага комуніста загадзя быў на руках надрукаваны праект рэзалюцыі.

Мы пацікавіліся гэтым праектам. На пяці старонках 18 пунктаў (не лічачы ўводнай часткі) паказваюць, што мяркуе зрабіць зараз партыйны камітэт.

Першае. Перагледзець календарны план і павялічыць колькасць дзён для масавай работы з актывам.

Другое. «З мэтай уцягнення беспартыйнага актыва з лепшых ударнікаў у актыўнае грамадскае жыццё, аслабаніць комуністаў ад пастаянных нагрузак (як МОПР, Асо, бязбожнік, Азет, ЗОТ і т. д.). Нагрузіць гэтымі нагрузкамі беспартыйны актыў, а комуністаў скарыстаць па заданнях (право-

Шолкаву (дырэктар завода) з 10 красавіка прыступіць да... афарбоўкі падлогі і сцен у партгабінеце. Яму-ж прапануецца на працягу пяці дзён аслабаніць ленкуток, заняты майстрамі слясарназборачнага і такарнага цэхаў. Сапраўды, пытанні, якія нельга вырашыць звычайным парадкам.

Некалькі вывадаў. Партыйны сход, праведзены па такому важнаму пытанню, як становішча партыйна-масавай работы, не даў тых вынікаў, якія ён павінен быў даць. Ні комуніст, ні парторг на гэтым сходзе новага для сябе нічога не атрымаў. Пасля схода назаўтра, прышоўшы ў цэх, парторг не ведае, за што яму ўзяцца.

Жыве яшчэ думка, што рэзалюцыя прымаецца для таго, каб пасля прыняцця здаць яе ў архіў.

Інакш нельга вытлумачыць такія адносіны да складання і рэдагавання рэзалюцыі па такому важнаму пытанню.

Усё гэта прымушае зрабіць вывад, што партыйны камітэт завода імя Варашылава не зразумеў сутнасць пастановы пленума Ленінградскага гаркома ЗКП(б).

Л. ГЛЕЗЕР.

юць адзінкі. Які-ж лёс пісем, не скарыстаных на старонках газеты і не пасланых на расследванне?

Ёсць у рэдакцыі «архіў нескарыстаных пісем». Прыпаднімем крыху завесы гэтага архіва, выцятнем адтуль некалькі пісем. На кожным— рэзалюцыя рэдакцыйнага работніка. Гэтыя рэзалюцыі—лепшы паказальнік таго, як у рэдакцыі «Рабочего» адносяцца да пісем працоўных.

Вось калектыўнае пісьмо вялікай групы работнікаў лячэбніцы Чырвонага Крыжа, АТС, Белхарчгандля, Менгартопа. 23 работнікі гэтых устаноў просяць рэдакцыю дапамагчы знішчыць агіднасці ў банку, калі для здачы выручкі прыходзіцца патраціць кожны раз па некалькі гадзін. На гэтым пісьме рэзалюцыя **«Архіў, незразумела ў чым справа»**. А людзі-ж, падпісаўшыя пісьмо, усе знаходзяцца ў Менску. Яны-ж дакладна ўказалі ўстановы, у якіх працуюць. У кожнай гэтай установе ёсць тэлефон. Маглі-ж тав. Пашучэнка, якая напісала гэту звышбюракратычную рэзалюцыю, пазваніць аднаму-двум аўтарам пісьма, каб даведацца, у чым справа. Але для гэтага патрэбны чулыя большэвіцкія адносіны да кожнага сігналу працоўнага ў яго пісьме ў рэдакцыю. А гэтых адносін у рэдакцыі «Рабочего» няма. Вось яшчэ некалькі ўзорчыкаў рэзалюцый на пісьмах.

Рабочы піша ў газету аб заўважаных ім недахопах на вытворчасці. На пісьмо накладаецца рэзалюцыя: **«Гэтаму рабкору верыць нельга, бо ён на гэтым заводзе працуе ўсяго 7 дзён»**. З калгаса імя Молатава, Глускага раёна, паступае карэспандэнцыя, у якой ярка канкрэтна паказан рост калгаса, рост заможнасці калгаснікаў. Работнік рэдакцыі **А. Турэцкі** піша на пісьме: **«Архіў. Факты—нічога выключнага»**.

Так дзесяткі каштоўных допісаў, пісем працоўных здаены рэдакцыяй ў архіў без усякага рэагавання на іх.

Гэта пра пісьмы, што пашлі прама ў архіў. Частка пісем усё-ж апрацоўваецца і здаецца ў набор. Але не думайце, што калі пісьмо пашло ў набор, то яно з'явіцца на старонках газеты. Не такія людзі сядзяць у рэдакцыі «Рабочего».

Дзесяткі пісем ідуць у набор, дэкадамі ляжаць набранымі ў друкарні, а потым на іх з'яўляецца лаканічная рэзалюцыя: **«Разбор»**.

Рабочы С. Гардон піша ў рэдакцыю аб тым, што дырэкцыя менскага завода «Ўдарнік» ігнаруе загад Наркоммясцпрома аб прэміраванні за эканомію апалу. Тав. Гардон прыводзіць канкрэтныя факты

Але аўтару тав. Смірнову не лягчэй ад таго, што яго пісьмо аб дрэннай якасці работы партыйных школ было набрана, але... далей архіву не пашло. А такіх пісем аўтарам паслана не мала.

Частка пісем і заметак усё-ж з'яўляюцца на старонках «Рабочего». Аўтары гэтых заметак павінны атрымліваць ганарар. Але... значную частку гэтага ганарару прысвойваць работнікі рэдакцыі. Прывядзем толькі два факты.

7 студзеня ў паласе аб шырокім гандлі хлебам змешчаны заметкі жонкі рабочага фабрыкі «Октябр» **Кітайчык Фані**, бракёраў **Курмініча, Левіна**, прадаўшчыцы **Шулькінай** і т. д. Ганарар-жа за гэтыя матэрыялы атрымалі работнікі рэдакцыі **Медзведзева** і **Кукуй**. 9 лютага змяшчаецца карэспандэнцыя свінаркі калгаса «Комінтэрн», Магілеўскага раёна, — «Што я раскажу тав. Сталіну», калгасаніка з калгаса «Парыжская комуна», Касцюковіцкага раёна, тав. **Туманкова** — «К сяўбе гатовы», старшыні калгаса імя Чарвякова тав. **Пішчэні** — «Выконваем указанні правадыра». Ганарар атрымліваюць работнікі рэдакцыі **Дзерах і Кукуй**.

А рэдактар газеты тав. **Хейфец** абмежаваўся тым, што ў студзені даў распараджэнне **бухгалтару** не выплочваць работнікам рэдакцыі ганарар за рабкораўскія заметкі. Прычым тут бухгалтар, тав. **Хейфец?** Ганарар-жа, спадзяемся, размячае ў вас не бухгалтар, а кіраўніцтва рэдакцыі.

А ў выніку — масавая рабочая газета атрымлівае ў дзень у сярэднім **толькі 27 пісем і карэспандэнцый**. У выніку па картках рэдакцыі лічыцца **толькі 284 рабкоры**. Гэта-ж любая раённая газета мае больш рабселькораў і атрымлівае больш пісем, чым газета «Рабочий»!

А калі дадаць сюды адсутнасць большэвіцкай барацьбы рэдакцыі за рэагаванне на пісьмы працоўных, аб чым тав. **Хейфец** сам гаварыў на прэзідыуме ЦВК («Мы ў гэтых адносінах не рашучы, мы гэтых бюракратаў не выкрываем, не паказваем, мы бюракратычна шлем напамінкі і атрымліваецца перапіска без канца»), то стане зусім ясным, што **кіраўніцтва рэдакцыі «Рабочего» не зрабіла для сябе вывадаў з неаднаразовых рашэнняў ЦК КП(б)Б аб рабоце газет з пісьмамі працоўных і рабселькораўскімі заметкамі.**

Калектыўны карэспандэнт—рэдакцыя журнала «Большэвіцкі друк».

НАРАДА МАИСТРАУ ПА ІЛЬНУ

Першым пасля загадчыка райза тав. Грышанава слова ўзяў **Шостак Ілья Фролавіч**, намеснік па ільну старшыні калгаса «Авангард», Бельскага сельсовета, Аршанскага раёна, выдатны майстар высокага ўраджаю ільну.

Як апрацоўваць зябліва? Рознае зябліва патрабуе рознага падыходу, апрацоўкі. Калі рана ўзарана і дзёрн перапрэў, то вельмі добра вясной глыбока перааараць. Можа ўзнікае зябліва—ці раннае ці позняе—трэба глыбока пераворваць. А вось позна і глыбока ўзаранае зябліва нельга пераворваць. Чаму? Таму, што неперапрэўшы дзёрн выверне на верх. Ад пустазелля не абярэшся. Таму дзед Шостак ставіць рубам пытанне аб тэрмінах ворыва па зябліва, гэта—жнівень.

Нельга выпалатае з ільну пустазелле ўжываць у сілас, бо яно з гноем зноў вернецца на поле. Гэта зараза вельмі жывучая. Лепш за ўсё яго спальваць ці складваць у 2—3-гадовую кампостную кучу. Там яно перагарыць.

І калі дзед Шостак пачаў гаварыць пра мачанец, пра тое, што «лён любіць мяккую ваду»,— асабліва сур'ёзнае наступленне на аратара павёў такі-ж стары вопытнік—намеснік старшыні калгаса «Октябр» Касач Васіль.

— А ці можна расцілаць лён у дождж?

— А калі трасту падняць у дождж?

— Ці рэкамендуеш выцягваць нанач лён з мачылішч?

Дзед Шостак спакойна і дзелавіта адказаў на ўсе пытанні.

— Нанач выцягваць лён з мачылішч нельга, бо ноччу можа быць мароз. Ды і прэць у кучы будзе. Засіверае лён—шкодна валакну. Трэба выцягваць з мачылішч раніцай.

— Расціл бывае так. Тут дождж, а тут сцелюць. Нельга так. З мачылішча выходзіць лён з кволым валакном. Дождж яго змывае. Гэта дрэнна.

— Пад'ём—важны момант. Бярэш жменю трасты са сцелішча, выбіраеш некалькі трасцін. Гнеш. Трэскаецца костачка. Глядзіш на яе, ці ёсць ворс. Калі ёсць, значыць недалежаў. А калі вылежаў, падымаць можна і ў дождж.

Касач Васіль расказвае, як здалі дзяржаве 62 тоны трасты сярэднім нумарам 1,7.

— Мачанец ці сланец? Раскажы, як мачылішчы падбіралі, — сыплюцца пытанні.

Дзед Васіль расказвае: лён не любіць жорсткай вады якая бывае на тарфяных глебах і падзолах. Мачыльныя ямы лепш капаць на глінiстых мясцах. Лён будзе важкі.

— А сіні суглей ці любіць лён? —задае нехта пытанне.

— Любіць лён сіні суглей. Валакно тады выходзіць сізае, важкае, мяккае, самае дарагое.

— А возера бузянае ці любіць лён?

— Не, не любіць. У бузяным мачылішчы выходзіць лён лёгкі, белы, пухлявы і валакно жорсткае.

Пісарэнка Сцяпан пачынае з сяўбы. Важнае пытанне—як сеяць. Бываюць такія выпадкі: бараной праедуць па ворыву раз, другі—і ўсё. Сейбіт ідзе з сеялкай і ледзь не валіцца ў ямках на глебе. Не апрацаваў глебу роўна—роўнага ільну не чакай, так ставіць пытанне дзед Сцяпан.

Як-жа апрацоўваць глебу? Першы раз трэба араць мялчэй. Другі—глыбей. Дыскаванне, пружынаванне любіць глеба. Глыбокі, мяккі і роўны пласт глебы трэба падрыхтаваць для ільну, тады і лён будзе добры.

А дзеду **Палютка** з калгаса «Чырвоная Дуброва» прышлося чырванець на нарадзе. Яму задалі пытанне:

— Як сёлета падабраны ўчасткі пад лён?

— Насенне як ачышчана?

Аказалася, што і папярэднікі яшчэ не падабраны, і насенне не ачышчана.

Бліскучым вопытам абмяняліся на раённай нарадзе ў Полацку калгасныя майстры па ільну. Але прыклад тав. Палютка гаворыць аб тым, што некаторыя калгасы да сяўбы ільну не рыхтуюцца. Гэта павінны ўлічыць раённыя арганізацыі.

А. МІКУЦКІ.

—о—

15-ГОДДЗЕ УСЕСАЮЗНАГА АРКТЫЧНАГА ІНСТЫТУТА

ЛЕНІНГРАД, 12 красавіка. **(Кар. «Звязды»)**. 13 красавіка працоўныя Ленінграда святкуюць гадавіну выратавання чэлюскінцаў, супаўшую з пятнаццацігоддзем усесаюзнага арктычнага інстытута. Газеты прысвечаны слаўнаму юбілею. Адначасова з святкаваннем адкрываецца чарговая сесія арктычнага інстытута.

На фабрыках і заводах Ленінграда ўдзельнікі арктычных паходаў знаёмяць рабочых з барацьбой за асваенне Поўначы. З наступленнем вясны па паўночнаму марскому шляху пойдуць 12 грузавых суднаў. Будзе перавезена звыш 200.000 тон грузаў. У Ленінградзе ствараецца арктычны музей.

КРАІНА СОВЕТАЎ СВЯТКУЕ ГАДАВІНУ ВЫРАТАВАННЯ ЧЭЛЮСКІНЦАЎ

ПАД КІРАЎНІЦТВАМ ПАРТЫІ ЛЕНІНА—СТАЛІНА ГЕРОІ-ПАЛЯРНІКІ ПРАДАЎЖАЮЦЬ БАРАЦЬБУ ЗА АСВАЕННЕ АРКТЫКІ.

Отто Юльевіч ШМІДТ.
Фотэ В. КУДАЯРАВА (Саюзфото).

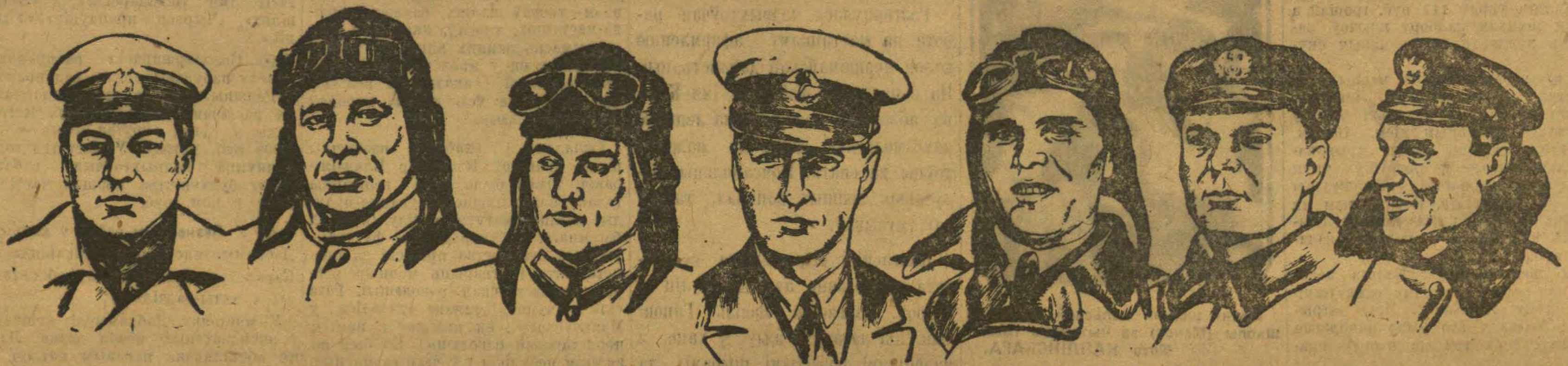

Лётчыкі-героі Совецкага Саюза (злева направа): тт. ЛЯПІДЗЕЎСКІ, МОЛАКАЎ, КАМАНІН, СЛЕПНЁЎ, ВАДАП'ЯНАЎ, ДАРОНІН, ЛЕВАНЕЎСКІ.

Старонкі гісторыі

„ЧЭЛЮСКІН“ ЗАТАНУЎ

Палярнае мора, 14 лютага. (Перадана па радыё). 13 лютага, у 15 гадз. 30 мін., у 155 мілях ад мыса Паўночнага і ў 144 мілях ад мыса Уэлен «Чэлюскін» затануў, раздушаны ільдамі.

... Звязаліся з радыёстанцыямі Уэлена і мыса Паўночнага, адкуль будзе арганізавана дапамога самалётамі і сабакамі. Настрой ва ўсіх бадзёры.

Запэўняем урад, што ніякі час це не спыніць нас у рабоце па канчатковаму асваенню Арктыкі, пралажэнню Паўночнага морскага шляху.

Начальнік экспедыцыі ШМІДТ.

—о—

ЛАГЕР ЧЭЛЮСКІНЦАЎ, ПАЛЯРНАЕ МОРА, НАЧАЛЬНІКУ ЭКСПЕДЫЦЫІ ШМІДТУ

ШЛЕМ ГЕРОЯМ-ЧЭЛЮСКІНЦАМ ГАРАЧАЕ БОЛЬШЭВІЦКАЕ ПРЫВІТАННЕ. З ЗАХАПЛЕННЕМ СОЧЫМ ЗА ВАШАЙ ГЕРАІЧНАЙ БАРАЦЬБОЙ СА СТЫХІЯЙ І ПРЫМАЕМ УСЕ МЕРЫ ДА АКАЗАННЯ ВАМ ДАПАМОГІ. УПЭЎНЕНЫ Ў ДОБРЫМ ЗЫХОДЗЕ ВАШАЙ СЛАЎНАЙ ЭКСПЕДЫЦЫІ І Ў ТЫМ, ШТО Ў ГІСТОРЫЮ БАРАЦЬБЫ ЗА АРКТЫКУ ВЫ ЎПІШАЦЕ НОВЫЯ СЛАЎНЫЯ СТАРОНКІ.

СТАЛІН,
МОЛАТАЎ,
ВАРАШЫЛАЎ,
КУЙБЫШЭЎ,
ОРДЖАНІКІДЗЕ,
КАГАНОВІЧ.

У тыя дні

13 лютага. У 3 г. 30 м. у 155 мілях ад мыса Паўночнага і ў 144 мілях ад мыса Уэлен «Чэлюскін» затануў, раздушаны ільдамі. Без панікі быў выгружан на лёд даўно падрыхтаваны аварыйны запас. За выключэннем загінуўшага загадчыка гаспадаркай **т. Магілевіча**, экіпаж і члены экспедыцыі ў складзе 104 чалавек зышлі на лёд.

14 лютага. Соўнарком СССР паставіў арганізаваць урадавую камісію для аказання дапамогі чэлюскінцам пад старшынствам тав. **В. В. Куйбышэва.**

15 лютага. У лагеры Шмідта будуецца барак на 50 чал., для астатніх разбіты палаткі. На Чукотцы мабілізуюцца сабачыя вупражкі.

18 лютага. Лётчык тав. **А. Ляпідзеўскі** прадпрыняў першую спробу вылецець у лагер, але вымушан быў вярнуцца ва Уэлен з-за пургі.

20 лютага. З СССР у Амерыку выехалі ўпаўнаважаны ўрадавай камісіі тав. **Ушакоў** і лётчыкі тав. **Слепнёў і т. Леванеўскі** для арганізацыі дапамогі чэлюскінцам з боку Аляскі.

27 лютага. У лагеры Шмідта атрымана радыёграма таварышоў **Сталіна, Молатава, Варашылава, Куйбышэва, Орджанікідзе, Кагановіча** аб тым, што прымаюцца ўсе меры да аказання дапамогі чэлюскінцам.

...лі кухню і пякарню, захворванняў няма. Харчамі забяспечаны на два месяца. Маральнае становішча па-ранейшаму надзвычай добрае.

23 сакавіка. Ледакол «Красін» вышаў у мора на дапамогу экспедыцыі Шмідта.

25 сакавіка. Параход «Совет» з двума дырыжаблямі, аэрасанямі і самалётам лётчыка т. **Балотава** вышаў з Владзівастока на поўнач.

28 сакавіка. Тт. **Леванеўскі і Слепнёў** з **Ушаковым** і амерыканскімі борт-механікамі **Лаверы і Армістэдам** вылецелі з Фербенкса ў г. Нома-Аляскі на самалётах, закупленых у Амерыцы. Звяно самалётаў т. **Каманіна** вылецелі з Анадыра ў Ванкарэм.

30 сакавіка. Лётчык т. **Леванеўскі** вылецеў з Нома. Ля Ванкарэма ён папаў у густы туман, але з выключным майстэрствам і адвагай утрымаў самалёт ад падзення. Пры спуску лётчык быў ранен, астатнія — цэлы.

1 красавіка. Лётчык **т. Бабушкін** з механікам тав. **Валавіным** прыляцеў на самалёце «Ш-2» з лагера Шмідта ў Ванкарэм.

3 красавіка. Тав. **Слепнёў** прыляцеў з Нома ва Уэлен.

7 красавіка. Лётчыкі тт. **Слепнёў, Каманін і Молакаў** пераляцелі з Уэлена ў Ванкарэм і зараз-жа вылецелі ў лагер. Пры пасадцы ў самалёта т. **Слепнёва** пашкоджана шасі. Тт.

ШТОДЗЕНЬ ПАВЫШАЦЬ КВАЛІФІКАЦЫЮ

(Гутарка з Героем Совецкага Саюза лётчыкам Н. П. Каманіным)

Пасля сканчэння работы па выратаванню чэлюскінцаў, слаўную гадавіну якой мы зараз святкуем, перада мной узнікла пытанне аб павышэнні кваліфікацыі. Велізарныя задачы, якія стаяць перад нашай авіяцыяй, патрабуюць ад камандзіра вялікага запасу ведаў, вялікага культурнага багажу. Я паступіў у Вышэйшую ваенна - паветраную акадэмію імя Жукоўскага слухачом першага курса.

Павінен прызнацца, што спачатку прышлося тугавата. Занадта вялікі быў у мяне перапынак у вучобе пасля сканчэння дзевяцігодкі. Але, прыклаўшы ўсе сілы, я выраўняўся, і цяпер не адстаю ад сваіх таварышоў.

Гераічная гадавіна

Чэлюскінская эпапея ў лютым-красавіку мінулага года прыцягнула ўвагу не толькі рабочых і калгаснікаў совецкай краіны, але і найшырэйшых працоўных мас усяго свету. Лагер Шмідта на дрэйфуючай ільдзіне ў далёкім Чукоцкім моры быў на працягу двух месяцаў цэнтрам падзей, па значэнню далёка выходзячых за межы нашай радзімы.

Сотня чэлюскінцаў, сотня совецкіх грамадзян пасля трагічнай гібелі карабля, раздушанага ільда-

...тоўваць чэлюскінцаў. Бліжэйшы саратнік тав. **Сталіна,** зараз нябожчык тав. **Куйбышэў,** узначаліў урадавую камісію па выратаванню. Усю работу па выратаванню чэлюскінцаў накіроўваў сам таварыш **Сталін.**

На слаўных лётчыкаў урад усклаў ганаровую і надзвычай цяжкую задачу. Скрозь пургу, завіруху, у жорсткія марозы і туманы, без падрыхтаваных пасадачных пляцовак ляцелі героі-лётчыкі і бортмеханікі. Рызыкуючы жыц...

мі, апынулася на ільду. Сярод чэлюскінцаў былі жанчыны і дзеці.

Лінія паводзін чэлюскінцаў быстра вызначылася. Вядучай мыслю ва ўсіх іх планах, рашэннях і ўчынках было адно: клопаты не толькі аб выратаванні ўсяго калектыва, але і аб прэстыжы совецкай краіны. У найцяжэйшых умовах, у якіх чэлюскінцы аказаліся, яны былі годнымі сынамі сваёй вялікай социялістычнай радзімы. Нават на дрэйфуючай ільдзіне сотня совецкіх грамадзян адчувала сябе часткай усяго гераічнага калектыва, будуючага соцыялістычнае грамадства.

На прыкладзе лагера Шмідта ўвесь свет убачыў, якія сілы выхаваны краінай пролетарскай дыктатуры. Беззаветная любоў і адданасць сваёй соцыялістычнай радзіме і цвёрдая вера ў тое, што совецкая краіна не пакіне без дапамогі сваіх грамадзян — вось асноўнае, што вызначыла паводзіны чэлюскінцаў у часе прабывання іх на ільдзіне.

Отто Юльевіч Шмідт і яго таварышы па лагеру прадумалі план выратавання. Вопыт многіх арктычных паходаў паказаў, што да берага могуць дайсці толькі 20—25 проц. найбольш моцных і вынослівых удзельнікаў экспедыцыі, астатнія загінуць на цяжкім шляху па таросістых і дрэйфуючых ільдах. Значыць, ісці пехатой усім лагерам нельга. Адсюль просты вывад: усім разам чакаць разгортвання выратоўчых мерапрыемстваў.

Шэсцьдзесят дзён правялі чэлюскінцы на ільдзіне. У любы момант, усе як адзін яны былі гатовы адбіваць шалёнае наступленне суровай прыроды. Напружанай працай яны забяспечвалі набудову лёдавых аэрадромаў для прыёму ідучых да іх самалётаў. Вольныя ад работы вячэрнія гадзіны яны праводзілі на лекцыях па дыялектыцы, на дакладах і гутарках, за чытаннем Пушкіна, за гульнёй у самадзельныя шахматы, за складаннем і перапіскай насценнай газеты, за прадумваннем плана калектыўнай кнігі. І ўсё гэта — на дрэйфуючай ільдзіне пры 30—35-градусным марозе ў лёгкіх брэзентавых палатках.

Уся наша вялікая краіна паднялася на дапамогу чэлюскінцам. Рабочыя Балтыйскага завода за 25 дзён адрамантавалі ледакол «Красин». Фабрыкі, заводы, чыгункі з надзвычайнай быстрынёй будавалі, рамантавалі, перавозілі ўсе неабходныя для выратавання чэлюскінцаў тэхнічныя сродкі. Лепшыя заслужаныя лётчыкі краіны натрабавалі, каб іх паслалі выра-цём, імкнуліся яны да Чукоткі, да лагера Шмідта.

10, 11, 12 і 13 красавіка мінулага года памятае ўся совецкая краіна, увесь свет. Лётчыкі, пераможцы ўсе перашкоды, сабраліся ў Ванкарэме. Імклiва і бурна разгарнуліся аперацыі па выратаванню. Па чатыры палёты ў дзень рабілі **Молакаў і Каманін** паміж Ванкарэмам і лагерам Шмідта. І вось 13 красавіка лагера Шмідта не стала.

Чэлюскінская эпапея, работа герояў-лётчыкаў ператварыліся ў трыумф Совецкага Саюза. Годнасць нашай вялікай радзімы, нашага гераічнага рабочага класа, нашай ленінскай партыі большэвікоў, кіруемых вялікім правадыром працоўных Сталіным, была паднята на новую вышыню перад тварам працоўных усяго свету.

Экспедыцыя на «Челюскине» апрача дэманстрацыі надзвычайнай мужнасці, смеласці, вытрыманасці і эпічнага харaства духу совецкіх людзей дала і надзвычайна каштоўныя матэрыялы для непасрэднай задачы, якая стаіць сёння перад намі ў Арктыцы, г. зн. для канчатковага асваення Паўночнага морскага шляху. Наша экспедыцыя прадставіла не толькі яшчэ адзін прыклад магчымасці праходжання вакол Еўразіі ў адну навігацыю. Сабраны каштоўнейшыя назіранні, праведзены важнейшыя вымерванні і падлікі, нарэшце, і гэта можа быць самае галоўнае, праведзена велізарная каардынаваная аперацыя з удзелам усіх сучасных тэхнічных сродкаў.

Аперацыя гэта неабвержна даказвае, што як-бы ні былі цяжкі ўмовы плавання ў Арктыцы (ў прыватнасці і ў асаблівасці зімою), мы ўжо маем сілы, вопыт і сродкі для перамагання ўсіх магчымых труднасцей.

Мы не раз перамагалі ў Арктыцы — пераможам і ў гэтым важнейшым мерапрыемстве. Бо няма гераічнага ўчынку, на які не былі-б здольны мільёны, ствараючыя бяскласавае соцыялістычнае грамадства.

Мы, будаўнікі новага грамадства, выйдзем пераможцамі ва ўсякім выпрабаванні. «Няма такіх крэпасцей, якіх большэвікі не маглі-б узяць» — сказаў наш любімы правадыр, наш родны **Сталін.** І зарукай гэтаму служаць гераічныя ўчынкі калгаснікаў на соцыялістычных палях, гераізм чырвонаармейцаў, чэлюскінцаў і лётчыкаў-герояў Совецкага Саюза.

І. БАЕЎСКІ.

Былы намеснік начальніка экспедыцыі на «Челюскине».

ЛАГЕР ШМІДТА.
Мал. Ф. РЭШЭТНІКАВА (зроблен у лагеры).

пагружаны 7 самалётаў лётчыкаў **тт. Молакава, Каманіна** і інш. Параход «Сталінград» з двума самалётамі на барту вышаў з Петрапаўлаўска-на-Камчатцы на Поўнач.

5 сакавіка. Лётчык **т. Ляпідзеўскі** зрабіў бліскучы палёт у лагер Шмідта, вывез адтуль 10 жанчын і двух дзяцей і даставіў іх ва Уэлен.

14 сакавіка. На м. Ванкарэм абсталёван аэрадром, устанаўляецца аварыйная радыёстанцыя, арганізавана база для чэлюскінцаў.

17 сакавіка. Тт. **Вадап'янаў, Доронін і Галышэў** пачалі пералёт над мала даследванай мясцовасцю на працягу 5.000 кілометраў. 20 сакавіка яны прыляцелі ў Охотск.

19 сакавіка. Тав. **Шмідт** радыруе з лагера: «Месяц на ільду прайшоў вельмі добра. У палатках і ўцалеўшай палове барака цёпла, пабудава-

...ра ў Ванкарэм 5 чалавек.

11 красавіка. Тт. **Каманін, Молакаў і Слепнёў** за два дні даставілі ў Ванкарэм 57 чэлюскінцаў. У цяжкіх умовах, пры ледзь годнай пасадачнай пляцоўцы ў лагеры, яны па некалькі разоў у дзень рабілі палёты. Асабліва адзначыўся т. **Молакаў.**

12 красавіка. Тт. **Каманін і Доронін** перавезлі 15 чал., тав. **Вадап'янаў** — 7. У лагеры асталася 6 чэлюскінцаў. На самалёце тав. **Слепнёва** О. Ю. Шмідт даастаўлен у г. Ном.

13 красавіка. Апошнія 6 чэлюскінцаў на чале з тав. **Бабровым** і каштоўная маемасць дастаўлены тт. **Молакавым, Каманіным і Вадап'янавым** у Ванкарэм.

«Лагера Шмідта больш не існуе».

здаю на «выдатна», а астатнія — на «добра».

Я і мой таварыш—лётчык-чырвонасцяжац **Півенштэйн** — паставілі задачай у 1936 годзе грунтоўна вывучыць англійскую мову. Я ўжо чытаю англійскія кніжкі са слоўнікам. Апрача таго, мы паставілі мэтай вывучыць французскую мову.

Гадавіна выратавання чэлюскінцаў з'яўляецца для мяне аглядам праробленай за гэты год работы. Перада мной стаіць асноўная задача: штодзень павышаць сваю кваліфікацыю.

АПОШНЯЯ НОЧ*)

Уночы з 8 на 9 красавіка, калі сціснуўся лёд значна з большай сілай, чым у той дзень, калі загінуў «Челюскин», нам прышлося вынесці з палаткі ўсё, апрача радыёапаратуры. Рэчы былі вынесены для таго, каб не спатыкацца на ўсякія прадметы, калі-б прышлося выносіць і радыёапаратуру.

Вахценны разбудзіў увесь лагер. Праз сон я не зразумеў, у чым справа. Звычайна прачыналіся пры дзенным святле, а тут мяне разбудзілі ў незвычайную цемень. Доўга мармытаў спрасонку будзіўшаму мяне Ушакову, што вахценны, бадай, памыліўся, працаваць яшчэ рана і я хачу спаць. Але слова «сцісканне» ў момант прывяло мяне ў сябе. Нейкі наіўны чалавек запытаў мяне:

— Ці дасі ты зараз сігнал няшчасця?

А навошта мне было даваць сігнал няшчасця, калі ён наогул ні разу не даваўся экспедыцыяй Шмідта! Апрануўшыся, я вышаў з палаткі. Лёдавы вал насоўваўся к радыёмачце, і прышлося спешна пераносіць яе ў другое месца.

У 6 раніцы, па раскладу, пачалі працаваць з Ванкарэмам. Ні мінуты спазнення! Бо кожная-ж зацяжка хвалявала таварышоў, што знаходзіліся на беразе.

9 красавіка сцісканне паўтарылася з той-жа сілай. Быў моцны вецер: сем, а часамі восем балаў. Пурга. Праз завіюху здагадваліся, што ўверсе сонца. У Ванкарэме ў гэты час была ясная, ціхая пагода, і адтуль паведамілі нам:

«Зараз да вас вылятаюць самалёты».

Уясняю, што пры такім ветры (тым болей, што зноў пачалося сцісканне і ўночы зруйнавала адзін аэрадром) самалёт прыняць немагчыма. Пачынаю растлумачваць гэта Ванкарэму... Убягае Іваноў і, каб не хваляваць ляжаўшага на падлозе з высокай тэмпературай, амаль што ў поўзабыцці Шмідта, шопатам гаворыць мне:

— Канчай хутчэй працаваць. Зноў трэба пераносіць мачту. Інакш яе зваліць лёд.

А з Ванкарэма, не зразумеўшы, нецярпліва пытаюцца:

«Крэнкель, што такое, чаму не трэба самалётаў?»

Зноў пачынаю растлумачваць. Іваноў стаіць у мяне за спіной і ўвесь час падганяе. Ванкарэм бязбожна расцягвае словы, бясконца паўтарае, пытае, чаму ўсё-ж такі нельга да нас ляцець. Рашаюся патурбаваць хворага Шмідта, не размазваючы ўсю гэту справу, гавару:

— У Ванкарэме ясная пагода. А ў нас самалёт зараз прыняць нельга, дазвольце адставіць на сёння прылёт самалётаў.

Шмідтківае галавой. Паведамляю ў Ванкарэм:

«Адставіць на сёння па распараджэнню Шмідта палёты ў лагер».

А лёд гудзе, трашчыць бушуе пад нагамі. Хочацца хутчэй выскачыць, быць дзе хочаш, толькі не ў цёмнай палатцы. Рука на ключы мае нахіл нервавацца. Прыходзіцца напружыць волю, каб Ванкарэм не здагадаўся па нервовай маёй рабоце, што ў нас не ўсё добра. Канчаю гаварыць з Ванкарэмам словамі:

«Самалётаў непатрэбна. На лагер насоўваецца вал».

Пасля гэтага разам з Івановым выскакваем з палаткі і раздзетыя спяшаемся да мачты. Падбягаюць яшчэ два таварышы. Ільдзіну, на якой стаяла мачта, напорам вала ўціснула ў ваду. Ужо шлёпаючы валёнкамі па вадзе, падхватваем мачту і ў апошні момант выцягваем яе ў сухое, надзейнае месца.

***

Пачынаючы з 10 красавіка, адкрыліся «рэгулярныя пасажырскія зносіны» лагер Шмідта — мыс Ванкарэм. Нарэшце, 12 красавіка нас засталося на ільдзіне шэсць чалавек.

Вечар незабыўна прыгожы. Паўночны штыль. З вышкі добра відаць на многа дзесяткаў міль. Поўная цішыня. Зрэдку ледзь-ледзь пахруствае лёд. Але па радыё нам паведамілі, што барометр пачынае падаць. Думаю, што ніхто ніколі не будзе так цікавіцца надвор'ем, як мы ў гэты вечар.

Накармілі сабак алевінай. Пагаварылі крыху. Гутарка не клеілася. Кожны лёг спаць на звычайным месцы, у сваёй палатцы.

Першая размова з Ванкарэмам была назначана на 4 гадзіны раніцы. Але прачнуліся ў дзве і больш заснуць не маглі. Роўна ў чатыры Ванкарэм паведаміў, што ў іх туман. У лагеры таксама лёгкая дымка, але з усходам сонца і туман і дымка рассеяліся.

Усе гэтыя дні з Уэленам я не працаваў, сувязь вялася толькі з Ванкарэмам, які ў той час з'яўляўся галоўнай авіябазай. Я папрасіў Ванкарэм папярэдзіць Уэлен, каб ён мяне слухаў... Мне хацелася развітацца з Людай Шрадэр і падзякаваць яе за бліскучае абслугоўванне лагера Шмідта. Уэлен выклікаў мяне ў 21 гадзіну 30 мінут па маскоўскаму часу:

«Ну, як апошняя ноч прайшла? Куды збіраецеся ляцець? Проста да нас?»

Я адказаў і праз 10 мінут атрымаў наступную радыёграму:

«Амаль усё зразумела. У сярэдзіне трошкі перашкодзіў тэлефон. Звоніць — трэск. Ну, не ведаю, як і выказаць нашу агульную радасць з повадУ такога шчаслівага сканчэння ўсёй гэтай жудаснай аварыі. Вельмі ўсе рады, што хоць крыху маглі дапамагчы вам. Чакаем, чакаем, чакаем. Чакаем усе. Лазня хутка будзе гатова. Нагатавана шмат гарачай вады. Ну, малайцы, сачу за вамі. Сачу. Ну, вельмі добра».

У 21 гадзіну 48 мінут паведамляе Ванкарэм:

«Зараз да вас пашоў «Р-5» Вадап'янава».

Перадаем запіску Баброву:

«Самалёт вылецеў, апошнім самалётам адпраўце крыху масла, галет і запалкі. **Петроў**».

У 23 гадзіны Ванкарэм пытае:

«Як самалёт?»

У гэты час пры нармальных умовах палёту мы павінны былі-б бачыць самалёт. Але самалёта мы не бачым і ўмаўляемся працаваць праз поўгадзіны.

У 23 гадзіны 32 мінуты Ванкарэм паведамляе:

«Самалёт вярнуўся, не знайшоў вас. Якая ў вас бачнасць? Да пабачэння, да 00-10 Пойдуць адразу тры машыны. Зразумеў? Да пабачэння, да 00-10».

00-12. Баброву:

«Адпраўляем тры самалёты. Агледзьце асабіста лагер, каб у лагеры не засталося ні аднаго чалавека. Вольнае месца дагрузіце сабакамі, абуткам; астатняе на ваш погляд. Да пабачэння. **Петроў**».

У 1 гадзіну 1 мінуту Ванкарэм перадаў нам доўгачаканую вестку: вылецелі тры самалёты. Мінут праз дзесяць нас папярэдзілі, «каб дыму было пабольш».

Нарэшце, над лагерам паказаліся самалёты. Ура! Ванкарэм пытаецца лаканічна і ўсхвалявана:

«Ну, як?»

Адказваю, што ўсе тры самалёты ў спраўнасці селі на аэрадром.

У 2 гадзіны 5 мінут прыняў апошнюю радыёграму:

«Ванкарэм гаворыць. Закрывайце станцыю і ідзіце на аэрадром. Ну, пажадаю вам усяго добрага, шчасліва дабрацца».

Пасля гэтага паведамляю Ванкарэму аб тым, што радыёсувязь закрываю, здымаю перадатчык і ўжо не слухаю яго. Даю ўсім, усім, усім па міжнароднаму коду:

«К перадачы нічога не маю. Спыняю дзеянне радыёстанцыі».

Паволына тры разы даю пазыўны сігнал «Чэлюскіна» (ён-жа служыў пазыўным сігналам лагера Шмідта) і на гэтым спыняю радыёсувязь.

Заношу апошні запіс у радыёжурнал:

«Зняг перадатчык у 02.08 маскоўскага 13 красавіка 1934 года».

Лагер Шмідта спыніў сваё існаванне.

Э. КРЭНКЕЛЬ.

*) З кнігі «Как мы спасали челюскинцев».

РАССТРЭЛ БАНДЫТА

Калята Мікалай судзіўся два разы—за хаванне зброі і за кражу з пратэзнай майстэрні, за што быў асуджан да пяці гадоў зняволення. Аднак, Калята аказаўся непапраўным. У ноч з 23 на 24 лютага г. г., каля 12 ночы, шляхам узлому вакна Калята пранік у Менскую пратэзную майстэрню НК аховы здароўя БССР, што знаходзіцца па Савецкай вуліцы. Узламаўшы пісьмовы стол нам. дырэктара майстэрні, Калята ўкраў 117 руб. грошай, а потым шляхам падбору ключоў, забраў з кладовай 63 хромавыя скуры.

Будучы застаным на месцы злачынства вартаўніком Э. Левіным, Калята нанёс яму некалькі ўдараў па галаве жалезным кіем. Затым, прабуючы скрыць сляды крывавага злачынства,—ён разрубіў труп вартаўніка на часткі і засунуўшы іх у печ, падпаліў. Перад тым як спаліць труп, Калята вырваў кляшчамі ў забітага з чэлюсці залатыя зубы.

Украдзеныя скуры Калята перадаў для збыту менскаму саматужніку—шаўцу Я. Хаету. Пры затрыманні Хаета ў яго было знойдзена 19 скур, якіх той не паспеў прадаць.

Спецыяльная калегія Вярхоўнага суда БССР пад старшынствам т. Цыніта, разгледзеўшы гэту справу, прыгаварыла Калягу да вышэйшай меры крымінальнага пакарання—расстрэлу, а Хаета —да 10 гадоў зняволення ў папраўча-працоўныя лагеры. У абодвух канфіскавана належачая ім маемасць.

Прыгавор над Калятай прыведзен у выкананне.

—о—

„РЭФОРМА" У МЕНСКАЙ ПРАЛЬНІ

Крыўдна стала дырэктару Менскай пральні тав. Гарбунову, што на яго прадпрыемстве няма яркіх маляўнічых момантаў. Вось завод імя Варашылава асвойвае выпуск новых машын. На фабрыцы «Кастрычнік» уводзяцца новыя фасоны. А ў пральні нічога не змянілася: атрымлівай брудную бялізну, выдавай чыстую. Нудна...

Гарбуноў хутка знайшоў выхад са становішча. Ён увёў «рэформу» ў пральную справу.

За натхненне дырэктара расплачваецца кліент. З яго пачалі браць: за мыццё, за тое, каб пральня не пераблытала бялізну і авансам — за магчымае мыццё ў будучым.

Да кожнай штукі прынятай бялізны выдаецца нумар, за яго бяруць дзве капейкі. Нумар не мае ўласцівасці самастойна трымацца на кашулях. Яго трэба прышыць. За гэта бяруць яшчэ па дзве капейкі. Калі вы здалі 20 штук бялізны, дык вам прыйдзецца плаціць 80 кап.

Але гэта не ўсё. Нумары прадаюцца гуртом—стандартнымі пачкамі—па 50 штук не менш. Работнікі пральні раяць захаваць іх — можа трэба будзе яшчэ мыць бялізну.

Вучні шостай польскай сярэдняй школы (Менск) за чытаннем газет. Фото КАПЛІНСКАГА.

□ □ □ □ □

РАБОЧЫЯ-ТАРФЯНІКІ УКЛЮЧАЮЦЦА У ВЫТВОРЧЫ ПАХОД ІМЯ тав. ГІКАЛО

Учора кіраўнікі некаторых торфзаводаў БССР паведамілі рэдакцыю «Звязды» аб тым, што на заводах пачалася прапрацоўка пісьма знатных людзей торфпрамысловасці аб прадаўжэнні вытворчага паходу імя тав. Гікало («Звязда» ад 11 красавіка).

На торфзаводзе **«Комунар»** (Барысаўскі раён) пісьмо прапрацоўвалася ў інтэрнатах. Рабочыя падводзілі вынікі першых дзён торфаздабычы. Сезон на заводзе пачаўся 9 красавіка. За гэтыя дні выпрацавана 400 тон машына-фармовачнага торфу.

На **Цнянскіх** балотах (Менскі раён), як паведаміў парторг **Самуйлаў**, пісьмо абмяркоўвалася сярод новазавербаваных рабочых. Пастаўлена задача — пачаць сезон у бліжэйшыя дні і даць у гэтым годзе менскай электрастанцыі 25 тыс. тон высокаякаснага торфу.

У вытворчы паход імя тав. Гі-

ПРАДПРЫЕМСТВЫ І КАЛГАСЫ РЫХТУЮЦЦА ДА ПЕРШАМАЙСКАГА СВЯТА

БАРЫСАЎ, 13 красавіка. У цэхах і на кватэрах лепшых ударнікаў фабрык і заводаў Барысаўшчыны праводзяцца гутаркі, прысвечаныя першамайскаму святу.

Разгарнулася падрыхтоўчая работа па мастацкаму афармленню калон першамайскай дэманстрацыі. На запалкавай фабрыцы імя Кірава абвешчан конкурс на лепшую комсамольскую групу па падрыхтоўцы да свята. Комсамольцы вылучаюць лепшых запявал, танцораў, музыкаў.

Калгаснікі Перасоцкага сельсовета праводзяць ачыстку вуліц і двароў. Калгаснік Васіль Гапончык, які дагэтуль жыў у хаце з маленькімі разбітымі шыбамі, да першамайскіх свят зрабіў сабе новыя вялікія вокны, аклейвае хату шпалерамі. У Кішчана-Слабодскім сельсовеце да першамайскіх свят будуць пракладзены драўляныя тратуары.

—о—

КУЛЬТУРНЫЯ ФУРГОНЫ ВЫШЛІ У ПОЛЕ

Следам за трактарамі ў поле выязджаюць культурныя фургоны. Беларускі трэст па гандлю культурнымі таварамі ўжо арганізаваў 75 культурных фургонаў для абслугоўвання калгаснікаў у часе веснавой сяўбы непасрэдна на полі. Кожны фургон укамплектаван літаратурай, сшыткамі, алоўкамі, плакатамі і інш. культурнымі таварамі на 1.000 рублёў.

—о—

ДЗІЦЯЧАЯ ТЭХНІЧНАЯ СТАНЦЫЯ У РАГАЧОВЕ

РАГАЧОЎ, 13 красавіка. Да 1 мая ў Рагачове будзе адкрыта дзіцячая тэхнічная станцыя. Горсовет прадаставіў для станцыі добрае памяшканне, адпусціў 8.000 рублёў для абсталявання і набыцця прылад і літаратуры. Станцыя будзе мець габінеты: фота, радыё, авіямадэльны, майстэрні па апрацоўцы метала і дрэва. Пры станцыі будзе працаваць

ВЯЛІКІ ПАЭТ РЭВОЛЮЦЫІ

14 красавіка 1930 г. раптоўна, бязглузда і трагічна спынілася сэрца вялікага паэта рэволюцыі Уладзіміра Уладзіміравіча Маякоўскага.

Пачаўшы свой творчы шлях вельмі рана, амаль з дзяцінства, Маякоўскі к 36 гадам свайго жыцця стварыў агромністую лавіну вершаў і паэм—твораў палкіх, баявых, высока-мастацкіх, твораў, якія далі яму магчымасць заняць адно з самых першых месц у пролетарскай паэзіі, якія аказвалі і аказваюць велізарны ўплыў на ўсю паэзію народаў Совецкага Саюза.

Складаны і ўхабісты паэтычны шлях прайшоў Уладзімір Уладзіміравіч. Трэба было мець велізарны талант, найвялікшае адчуванне праўды жыцця, магутную сілу, каб ад багемнага, поўанархічнага, футурыстычнага бунтарства прыйсці да пролетарыята і стварыць моцныя вобразы пролетарскай рэволюцыі. Гэта сіла, пачуццё і талант аказаліся ў Маякоўскага і ён прышоў к нам, к пролетарскай рэволюцыі. Ён быў яе вялікім песняром і ў часе гарматных грукатаў і кулямётных стрэлаў, і ў часе пераможнага соцыялістычнага будаўніцтва.

□ □ □ □ □

В. В. МАЯКОЎСКІ.

□ □ □ □ □

Творчасць Маякоўскага прасякнута вялікай адданасцю справе пролетарыята. Вось чаму ён не грэбаваў самых дробных тэм і фактаў, вось чаму няма амаль ні адной галіны соцыялістычнага будаўніцтва, культуры і быту, аб чым не пісаў-бы Маякоўскі. З якой надзвычайнай сілай громіў ён «канарэйкавы быт», духоўную заскарузласць, бюракратызм, мяшчанства — усё, што шкодзіла, а часамі шкодзіць яшчэ і

АДУСЮЛЬ

(Ад карэспандэнтаў «Звязды» і БЕЛТА).

⊙ У большасці прылягаючых да **Магілева** прыгарадных калгасаў ужо гарыць «лямпачка Ільіча». У калгасе «Комінтэрн», Чырвонапольскага сельсовета, сёлета ўведзена нават электрадаенне. Работы па электрыфікацыі сельскай гаспадаркі прадаўжаюцца. У гэтым годзе павінны быць праведзены высокавольтныя сеткі ў калгасы імя Валадарскага, «Відны шлях», «Чырвоны працаўнік», «Ударнік».

⊙ Белдзяржпраект распрацаваў праект пабудовы новага вадаправода ў Рэчыцы. Першая чарга вадаправода разлічана на 2.500 куб. метраў вады ў суткі, другая чарга — на 4.000 куб. метраў. У бягучым годзе пачнуцца падрыхтоўчыя работы. Кошт будаўніцтва першай чаргі — каля 1 млн. руб.

⊙ У **Лёзненскім** раёне ў калгасах Дабрамыслянскага, Велішкавіцкага і Каралеўскага сельсоветаў абсталяваны 4 хаты-радзільні.

У мястэчку Дабрамыслі пушчана ў эксплаатацыю новая лазня. Лазня абсталявана паравым катлом і калодзежам з помпай. Прапускная здольнасць лазні — 80-100 чалавек у суткі. Паміма насельніцтва мястэчка лазня абслугоўвае 3 суседнія калгасы.

⊙ На **магілеўскай** шаўковай фабрыцы **імя Куйбышэва** адкрываецца фабрычная водная станцыя. Станцыя мае 25 шлюпак і маторную лодку. Ля станцыі будзе абсталявана спецыяльнае месца для пляжа. Фабрычныя арганізацыі намецілі ахапіць водным спортам на працягу лета не менш 1.500 рабочых.

⊙ Шматтыражка **бабруйскага** лесакамбіната праводзіць тэхнічную віктарыну, якая мае мэтай павышэнне тэхнічных ведаў рабочых. Устаноўлены тры прэміі за лепшыя адказы.

—о—

З ЖЫЦЦЯ „СВЯТЫХ АЙЦОЎ"

ГОМЕЛЬ, 13 красавіка. **(Кар. Звязды).** Гомельскі гістарычны музей знайшоў дакумент, які ярка адлюстроўвае тунеядства і гнілы быт духавенства. Гэты дакумент — заява іерад'якана Амвросія настаяцелю манастыра так званай «Екацерынінскай пустыні»:

«1876 года, красавіка 15 дня. Я, ніжэйпадпісаўшыйся Екацерынінскай пустыні іерад'якан Амвросій, даў сію падпіску настаяцелю онай пустыні, будаўніку-іераманаху Арсенію ў тым, што ў сераду светлыя тыдні вялікадня, бышы ў нецвярозым відзе, быў замкнут для вытверажання ў асобнай келлі, дзе ў раме пераб'іў усё шкло, потым перавесіўся пад арышт у сваю келлю, з якой вызвален у фаміну нядзелю, г. зн. 11 чысла сего красавіка. З таго чысла па даны момант праздаў-

На будаўніцтве галоўнага корпуса Акадэміі навук. Фото КАПЛІНСКАГА.

□ □ □ □ □

ПЕРШАМАЙСКІЯ ПАДАРУНК УДАРНІКАМ ВУЧОБЫ

* Школы Менска рыхтуюцца да першамайскага свята. Напярэдадні ва ўсіх школах адбудуцца злёты ўдарнікаў вучобы. 28 красавіка— вечар піонерважатых і фізкультурнікаў. 30 красавіка ўдзень — агульнагарадскі інтэрнацыянальны вечар у клубе імя Сталіна. 100 лепшым ударнікам вучобы на дом будуць пасланы першамайскія падарункі.

* 1 мая ў школах будуць праведзены ранішнікі, 2 мая—бесплатныя паходы ў кіно і злёт выдатнікаў вучобы. Кожная школа запрашае на свята ў Менск дэлегацыю вясковых піонераў падшэфнага сельсовета.

* 2 мая на стадыёне імя Кірава адбудзецца маладзёжная масоўка.

—о—

У МЕНСКІМ ГАРАДСКІМ СОВЕЦЕ

* Прэзідыум гарадскога совета пастанавіў перайменаваць Ракаўскую вуліцу ў вуліцу імя **Міцкевіча-Капсукаса.**

* Беларускаму комунальна-будаўнічаму трэсту адведзен зямельны ўчастак у раёне пасёлка «Комінтэрн» для пабудовы новага асфальта-бетоннага завода.

ВЯСНА У БАТАНІЧНЫМ САДЗЕ

У батанічным садзе Беларускай акадэміі навук у Менску пачалі зелянець шматгадовыя расліны, распускаюцца лісты дрэваў і кустоў. Ідуць веснавыя работы па вытанцы ў цяпліцы пасеўнага і пасадачнага матэрыялу. Насенне раслін атрымана ў парадку абмену, галоўным чынам, з Канады, Паўночнай Амерыкі, Італіі, Францыі, Галандзіі і Германіі.

У садзе ў мінулым годзе створана калекцыя іваў і сабрана 20 відаў тапаляў, вырашчаных ва ўмовах Беларусі. Зараз пачата гібрыдызацыя тапаляў для атрымання новых рознавіднасцей. Бягучай вясной закладваецца 7 новых калекцый раслін— жыраносаў, лекавых і валакністых раслін, каўчуканосаў, меданосаў і інш.

Батанічны сад адпусціў гарадскому трэсту зялёнага будаўніцтва для азелянення сталіцы Беларусі насенне 69 відаў кветак—амарант, астры, бальзамін, дыянтус, леўкоі і інш.

—о—

ВАРШТАТ ДЛЯ ЗАШРУБОЎВАННЯ ГАЕК

Камітэт па вынаходствах пры Совеце працы і абароны прыслаў інструктару па рацыяналізацыі і вынаходству менскага завода імя Варашылава тав. **Меднікаву** аўтарскае пасведчанне — патэнт на вынайдзены ім варштат для зашрубоўвання гаек стыкавых злучэнняў рэек.

Варштат адразу зашрубоўвае ўсе гайкі на стыкавым злучэнні рэек. Дагэтуль яны зашрубоўваліся ручным спосабам па адной. Пераносіць варштат не трэба, ён па рэйках лёгка перасоўваецца. Варштат павялічвае прадукцыйнасць працы ў 6 раз.

—о—

ПАВЕДАМЛЕННІ

Парткалегія КПК па Беларусі паведамляе, што 19 красавіка 1935 года ў 10 гадзін раніцы ў г. Оршы (памяшканне РК КП(б)Б) будуць разглядацца парткамісіяй ПК апеляцыйныя партсправы наступных таварышоў:

Акулава Е. М. (Орша); Ганчарэнка Т. А., Антонава А., Капылова Івана (Дрыбінскі раён); Авербаха Л. С., Кірпічэнка Н. Ф. (Дуброўна); Чорнага, Сырадоева, Пашкевіча П., Селядцова К., Таўрызава А. Д., Лісоўскага С. А., Лагоўскага П. З. (Талачына); Левіна Г. С., Чумоўскага В. І. (Лепель); Драбышэўскага К. Г. (Гор. Горкі); Чарныша А. І., Міхневіча М. Вл. (Горкі); Шмеркіна

Аднак, «рэформа» не палепшыла якасці работы пральні. Блытаніна, не гледзячы на продаж нумароў, прадаўжаецца. За 3 месяцы ў кніве скаргаў ужо запісаны 34 заявы. Кліенты скардзяцца на выдачу старой бялізны замест новай, на выдачу ручніка замест кашулі. Няспраўныя машыны рвуць бялізну. Крухмалу пральня зусім не мае: каўнерыкі кашулі пасля выпрасоўкі выглядаюць як анучкі. Мала ўжываюць сінькі, выдаюць жоўтую бялізну.

Асабліва многа скаргаў на пратэрміноўку выканання заказаў — на 5—10 дзён. Нярэдка выдаюць толькі частку бялізны, астатняя не гатова, або перамываецца.

Бедная фантазія ў тав. Гарбунова! Далей гандлю нумаркамі ён не пайшоў.

ГОРНЫ.

...кало ўключыліся старшыні і торфмейстары арцелі сістэмы Белторфпрамсаюза. Яны абавязаліся даць у гэтым годзе 418 тысяч тон высокаякаснага торфу і закончыць уборку торфу да 1-га кастрычніка.

* * *

Нельга прайсці і міма такога факта. Дырэктар торфзавода імя **Гея** (Смалявіцкі раён) **т. Блюм** нават не чытаў пісьма знатных людзей, а партыйная і прафсаюзная арганізацыі не давялі яго да рабочых завода.

...тэхнічны гурток, для якога адведзен агарод і сад.

—○—

ЗАВОДСКІ СТАДЫЁН

МАЗЫР, 13 красавіка. (**Кар. «Звязды»**). На фанерным заводзе **«Чырвоны Окцябр»** пачата пабудова спартыўнай пляцоўкі. Работа праводзіцца сіламі рабочых завода ў парадку масавых нядзельнікаў. Пляцоўка будзе прадстаўляць сабой стадыён—футбольнае поле, валейбольную пляцоўку, вела-сцежку, спартыўны гадок. Будаўніцтва пляцоўкі будзе скончана да 1 мая.

...ма!

Пролетарская рэволюцыя паставіла Маякоўскага на ногі, дапамагла канчатковаму фармаванню яго свядомасці і велізарнейшаму размаху яго творчых магчымасцей. І за гэта Маякоўскі плаціў сваімі вострымі, патрэбнымі пролетарыяту творамі. І таму ён з поўным правам мог заявіць:

Пускай нам
общим памятником
будет
Построенный
в боях
социализм.

С. ЗНАЕМЫ.

...не пачаваў у манастыры, у чым і прызнаю сябе вінаўным.

Іерад'якан АМВРОСІЙ».

—○—

ЛЕТНІ СТРАЛКОВЫЯ ЦІРЫ У МЕНСКУ

Менскі цэнтральны спартыўна-стралковы клуб арганізуе ў горадзе рад стралковых ціраў. Цір ужо арганізован у клубе харчавікоў імя Сталіна. Заканчваецца будаўніцтва вялікага ціра з чытальняй і буфетам у садзе «Профінтэрн».

Прыступілі да пабудовы стралковых ціраў у кіно-тэатрах і летніх садах.

РАМОНТ ГАРАДСКІХ ЛАЗНЯЎ

Пачата рэканструкцыя першай лазні на Окцябрскай вуліцы ў Менску. Лазня значна пашыраецца за кошт памяшкання былой прачашнай. Будзе пабудаваны вестыбюль і гардэробная для верхняга адзення. Колькасць ванных нумароў павялічваецца на 10. Абсталёўваецца 18 індывідуальных душавых кабінак, адводзіцца спецыяльнае памяшканне для цырульні і буфета. Да 1 ліпеня работа будзе закончана.

З 4 мая пачнецца рамонт трэцяй лазні на Ніжнім базары. На гэту мэту адпушчана 30 тыс. руб.

...Х. І., Шаўцова А. Г., Кустава Ц. І., Мельнікава В. І. (Касцюковічы); Кісялёва В. В., Іоўчыка І. Д. (Клімавічы); Галкіна І. Гр., Раманенка П. І. (Мсціслаўскі раён); Талпінскага П. В. (Крычаў).

Яўка вышэйпамянёных таварышоў абавязкова. Прычым неабходна да дня разгляду справы прадставіць водзыў аб сваёй апошняй рабоце ад нізавой партарганізацыі.

Непаведамленне прычын няяўкі таварышоў на ПК па выкліку прымусіць здаць іх справы ў архіў без разгляду.

Адказны рэдактар Н. СТЭРНІН.

ПЕРШЫ БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ТЭАТР БДТ—1 — **СЁННЯ**, 14 красавіка, **Сімфонія гневу**. Пачатак у 8 гадз. веч.

Гукавы кіно-тэатр „Чырвоная зорка“ — Гукавы мастацкі фільм вытворч. Белдзяржкіно **ПОЎНАЛЕЦЦЕ**

Гукавы кіно-тэатр „Пролетарый“ — **Ад 13 красавіка новая праграма**

Кіно „Інтэрнацыянал“ — Ад 4 красавіка **новая праграма**

Кіно „СПАРТАК“ — Ад 13 красавіка **НОВАЯ ПРАГРАМА**

Беларуская кантора ОПТЭ *арганізуе* **МАСОЎКУ** на першамайскае святкаванне ў гор. ЛЕНІНГРАД.
КОШТ ПУЦЁЎКІ з трохдзённым прабываннем **62 рублі.**
ЗАЯЎКІ прымаюцца да 14 красавіка. Усе даведкі ў Белканторы ОПТЭ з 11 да 6 гадзін штодзённа (рог. вуліц К. Маркса і Урыцкага, 11-16. Тэл. 21-730.

Народнаму камісарыяту асветы **ПАТРЭБНЫ** на пастаянную работу **эканаміст - планавік і Інспектар па забеспячэнню.** Звярачацца ў НКА, Дом урада, 5-ы паверх, пакой № 560.

МЯНЯЮ кв. 38 кв. м. у цэнтры з удоб. на асобную кв. з-х 3 або 2-х пакояў недалёка ад цэнтра. Званіць па тэл. 23-839.

Менская гарадская першамайская камісія даводзіць да ведама арганізацый і ўстаноў, *што ПРЫЁМ ЗАЯВАК* **на матэрыял для мастацкага афармлення** будзе праводзіцца да 16 красавіка ўключна. Пасля гэтага тэрміна заяўкі прымацца **не будуць.**

Да веснавой пасеўнай кампаніі
Беларуская кантора ДЗЯРЖСОРТФОНДА паведамляе, што з 1-га красавіка 1935 г. **адкрыт ВОЛЬНЫ ПРОДАЖ** УСІМ У НЕАБМЕЖАВАНАЙ КОЛЬКАСЦІ ПРАВЕРАНАГА ГАТУНКОВАГА **НАСЕННЯ** кармовых траў, караняплодаў і гародніх культур: чырвоны клевер, цімафееўка, лубін, серадэла, лугавыя травы, капуста, памідоры, радзіс, рэпа, буракі, морква, бручка, гуркі, турнепс і інш. **з СКЛАДАЎ І ЛАРКОЎ Дзяржсортфонда** ў наступных гарадах і раёнах: Менску, Полацку, Оршы, Віцебску, Бабруйску, Рагачове, Слуцку, Пухавічах, Талачыне, Б. Кашалева, Церахаўцы, Бялынічах, Ветцы, Лагойску, Хойніках, Рудзенску, Копылі і Чырв. Слабадзе.

ПРАДАЕЦЦА ДОМ у забудоўшчыка з прадастаўленнем кватэры. Справіцца—Маляўскі завулак 7, кв. 1.

Горацкаму „Заготільву“ **ПАТРЭБЕН Старшы БУХГАЛТАР.** Звярачацца: гор. Горкі, Б. Інтэрнацыянальная 79, „ЗАГОТЛЁН“.

Галоўдартрансу БССР **патрабуюцца** для работы ў апараце Галоўдартранса і на перыферыі **ГАЛОЎНЫЯ І СТАРШЫЯ БУХГАЛТАРЫ.** Звярачацца: **Дом урада, пак. 639.**

Менская гарадская камісія па святкаванню 1 мая даводзіць да ведама, што ў памяшканні горсовета (пакой № 32) **СЁННЯ, 14 красавіка,** з 2 да 7 гадз. веч. адбудзецца **ГРАМАДСКІ ПРАГЛЯД** прадстаўленых мастакамі на конкурс праектаў і макетаў мастацкага афармлення цэнтральных месц горада Менска к 1-му мая.
Запрашаюцца рабочыя, навуковыя работнікі, пісьменнікі і мастакі наведаць выстаўку праектаў і зрабіць свае заўвагі.

Менская гарадская першамайская камісія даводзіць да ведама арганізацый і ўстаноў, што **ДЗЯЖУРСТВЫ** членаў камісіі з 14 красавіка ўстаноўлены з 9 гадз. раніцы да 10 гадзін веч. штодзённа ў памяшканні горсовета, пакой № 32 (2 паверх), тэл. 25-912.
Адначасова паведамляецца, што там-жа штодзённа з 6 да 10 г. веч. устаноўлен **ПРЫЁМ** старшынямі падкамісій і кансультацыі **ПА ПЫТАННЯХ МАСТАЦКАГА АФАРМЛЯННЯ,** масавай і арганізацыйнай работы і інш. пытаннях, звязаных з падрыхтоўкай і правядзеннем святкавання 1-га мая.
Тэл. мастацкай падкамісіі—25-614.
Тэл. масавай і арганізацыйна-гасп. падкамісіі—25-633.
ГАРАДСКАЯ ПЕРШАМАЙСКАЯ КАМІСІЯ.

У аддзел аб'яў званіць па тэлефону № 21-360

БЕЛКААПІНСАЮЗ даводзіць да ведама усіх грамадзян, што **арцель інвалідаў № 1 „Чырвоны Окцябр“** па вул. Імя Кірава № 47-а (тэл. 22-853), уваход з вуліцы, **АДКРЫЛА майстэрню дробнага рамонту адзежы** *„АМЕРЫКАНКУ“.*
Майстэрня выконвае наступныя работы: **уцюжку, прышыўку гузікаў, незаметную штопку** і інш. рамонт.
Ёсць спецыяльна абсталяваныя ўтульныя мужчынская і жаночая чакальні.
Работы выконваюцца быстра і акуратна.

УМОВЫ ПРЫЁМУ У АСПІРАНТУРУ ПРЫ НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧЫМ ІНСТЫТУЦЕ ШКОЛЬНАЙ ПЕДАГОГІКІ на 1935-36 г.

1. Аспірантура НДІ школьнай педагогікі ставіць сваёй задачай падрыхтоўку высокакваліфікаваных навуковых, педагагічных работнікаў па тэорыі педагогікі, гісторыі педагогікі псіхалогіі і пазашкольнай рабоце для НДІ і ВНУ.

2. На 1935-36 г. абвяшчаецца прыём у аспірантуру па наступных спецыяльнасцях:

1. Тэорыя педагогікі—4 чал.
2. Гісторыя педагогікі—1 „
3. Псіхалогія — 3 чал.
4. Пазашкольная работа 2 „

3. У аспірантуру прымаюцца асобы, найбольш паспяхова скончыўшыя ВНУ і маючыя 3-гадовы стаж педагагічнай работы пасля скančэння ВНУ. Таксама могуць быць прыняты студэнты найбольш паспяхова скончыўшыя ВНУ ў гэтым годзе і маючыя стаж педагагічнай работы не менш 3-х гадоў да паступлення ў ВНУ.

4. Узрост паступаючых не павінен перавышаць 35 год.

5. Паступаючыя ў аспірантуру трымаюць іспыты па дыялектычнаму матэрыялізму, нямецкай мове, па педагогіцы і па спецыяльнаму прадмету. Іспыты трымаюць па гэтых прадметах у аб'ёме ВНУ.

6. Паступаючыя павінны прадставіць наступныя дакументы: заяву, камандыроўку НКА, завераную аўтабіяграфію, характарыстыку ВНУ, даведку аб асвеце, завераную даведку аб стажы практычнай работы, соцпахожанні, копію вайсковага дакумента, даведку аб стане здароўя, рэкамендацыю ВНУ на прадмет паступлення ў аспірантуру.

Заявы прымаюцца да 15 ліпеня. Іспыты будуць праходзіць з 1 па 7 жніўня.

Аб допушчэнні да іспытаў будзе паслана кожнаму паступаючаму спецыяльнае паведамленне.

7. Таварышы, залічаныя ў аспірантуру, забяспечваюцца інтэрнатам і стыпендыяй у памеры 225 р. (у сярэднім) у залежнасці ад паспяховасці.

Інстытут не бярэ на сябе ніякіх клопатаў аб сям'і паступаючага ў аспірантуру.

8. Заявы накіроўваць па адрасу: Менск, Земляробчы завулак № 4, НДІ школьнай педагогікі.

Дырэктар НДІ школьнай педагогікі **ГРЫНЕВІЧ.**

Адрас рэдакцыі і выдавецтва: Менск, Совецкая, 63, Тэлефоны: прыём тэлефонаграм — 21-351, адказны рэдактар — 21-352, нам. рэдактара — 25-188, адказны сакратар — 21-350; аддзелы: партыйны, культурны — 21-353, сельскагаспадарчы—21-356, прамысловы, совецка-гандлёвы, масавых кампаній і мясцовай інфармацыі — 21-254, пісем рабочых і калгаснікаў і работы з рабселькорамі—21-355, замежнай інфармацыі — 25-189, мастацкі — 23-955, выпускаючы—21-357; заг. выдавецтва — 21-359, прыём аб'яў — 21-360, бухгалтэрыя—21-885.

Галоўлітбела № Л—599. Тыраж 90.560. Менск, друкарня «Звязды».

ПРЭЗІДЭНЦКАЯ БІБЛІЯТЭКА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ